

REGULERINGSKOMMISSIE VOOR ENERGIE IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

BESLISSING (BRUGEL-BESLISSING-20240920-285)

betreffende de verwerping van de initiële tariefvoorstellen
"elektriciteit" en "gas" van SIBELGA voor de regulatoire
periode 2025-2029

Opgesteld op basis van artikel 9^{sexies} van de ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en op basis van artikel 10^{quater} ingevoerd door de ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de gasmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

20/09/2024

Niet-vertrouwelijke versie

Inhoudsopgave

1	Juridische grondslag.....	4
2	Historiek van de procedure.....	5
3	Tariefvoorstel 2025-2029 van 27 mei 2024.....	7
3.1	Ontvangen documenten.....	7
3.2	Volledigheid van de ontvangen documenten.....	8
3.3	Analyses uitgevoerd door BRUGEL.....	8
4	Analyse van het tariefvoorstel 2025-2029 van 27 mei 2024.....	9
4.1	Analyse van de totale inkomsten.....	9
4.1.1	BKt : de beheersbare kosten van het jaar t;	9
4.1.2	NBKt : de niet-beheersbare kosten van het jaar t;	11
4.1.3	VGKt : de vergoeding van het geïnvesteerde kapitaal	16
4.2	Prognose van de volumes.....	18
4.2.1	Elektriciteit.....	18
4.2.2	Gas.....	20
4.3	Verdeelsleutels.....	21
4.4	Analyse van de IT-kosten.....	23
4.4.1	Methodologische context.....	23
4.4.2	Inhoud van het verzoek van SIBELGA.....	25
4.4.3	Analyse van het verzoek van SIBELGA door een externe adviseur.....	28
4.4.4	Analyse van het verzoek van SIBELGA door BRUGEL.....	31
4.4.5	Standpunt van BRUGEL.....	33
4.5	Analyse van de bijkomende kosten.....	34
4.5.1	Bijkomende kosten met betrekking tot investeringen in het elektriciteitsnet.....	34
4.5.2	Project om te investeren in de vervanging van bedrijfsvoertuigen door milieuvriendelijke voertuigen.....	40
4.5.3	Bijkomende kosten voor de uitrol van de slimme meters.....	41
4.5.4	Bijkomende kosten ter ondersteuning van de energietransitie.....	43
4.5.5	Bijkomende kosten voor R&D.....	45
4.5.6	Inkomsten in verband met de bijkomende kosten.....	47
4.6	Analyse van de regulatoire saldi en toewijzing aan de tarieffondsen.....	48
4.6.1	Context.....	48
4.6.2	Analyse van het voorstel van SIBELGA.....	48
4.7	Analyse van de periodieke tarieven - elektriciteit.....	55
4.7.1	Periodieke tarieven 2025-2026-2027.....	55
4.7.2	Geëvolueerde tarifiering 2028-2029.....	58
4.7.3	Toepassingsvoorwaarden.....	58
4.8	Analyse van de periodieke tarieven - gas.....	58
4.8.2	Toepassingsomstandigheden.....	60
4.9	Analyse van de niet-periodieke tarieven.....	61

4.9.1	Algemene beschouwingen.....	61
4.9.2	Gemengd.....	61
4.9.3	Elektriciteit.....	62
4.9.4	Evolutie van de niet-periodieke tarieven.....	67
4.10	Tariefwijzigingen ten opzichte van de reguleringsperiode 2025-2029.....	68
5	Conclusie.....	70
6	Beroep.....	70
7	Algemeen voorbehoud.....	70
8	Bijlagen.....	71
8.1	Overzichtstabel.....	71
8.1	Auditverslag over de uitrol van de slimme meters.....	73
8.2	Auditverslag over de aanvraag voor een IT-budget van SIBELGA.....	73

I Juridische grondslag

Artikel 30bis, § 3, 8° van de ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de gas- en de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (hierna "*Elektriciteitsordonnantie*") vertrouwt de bevoegdheid voor de goedkeuring van de distributietarieven voor gas en elektriciteit toe aan BRUGEL.

Overeenkomstig artikel 9^{quater} van de "*Elektriciteitsordonnantie*" en artikel 10bis van de ordonnantie van 1 april 2004 (hierna "*Gasordonnantie*") neemt BRUGEL een tariefmethodologie aan die de netbeheerder moet gebruiken voor het opstellen van zijn tariefvoorstel.

Artikel 9^{sexies} van de *Elektriciteitsordonnantie* en artikel 10^{quater} van de *Gasordonnantie* specificeren dat de distributienetbeheerder zijn tariefvoorstel opstelt met inachtneming van de tariefmethodologie die werd opgesteld door BRUGEL en het indient overeenkomstig de voorgeschreven indienings- en goedkeuringsprocedure voor tariefvoorstellen.

De tariefmethodologie legt de procedure voor de indiening en goedkeuring van de tariefvoorstellen vast.

2 Historiek van de procedure

BRUGEL en de netbeheerder SIBELGA hebben een akkoord gesloten betreffende de procedure voor het overleg over de tariefmethodologieën voor elektriciteit en gas voor de regulatoire periode 2025-2029¹.

In tegenstelling tot de vorige periode heeft BRUGEL één enkele methodologie opgesteld voor elektriciteit en gas.

De tariefmethodologie is opgesplitst in twee delen:

- Deel 1: Reguleringskader en reguleringsmodel;
- Deel 2: Tariefstructuur en toepassingsvoorwaarden.

Het eerste deel werd goedgekeurd door BRUGEL op 28 november 2023, terwijl het tweede deel werd goedgekeurd op 19 maart 2024. Deze goedkeuringen volgden, voor elk deel, op een overleg met de netbeheerder, een overleg met de Raad van Gebruikers en een openbare raadpleging².

De procedure voor de invoering en goedkeuring van het voorstel voor elektriciteitstarieven voor de tariefperiode 2025-2029 werd beschreven in de tariefmethodologie.

De rapporteringsmodellen die moeten worden gebruikt voor de indiening van het tariefvoorstel, werden besproken op een technische vergadering tussen SIBELGA en BRUGEL in december 2023³.

Er moet ook worden vermeld dat SIBELGA op 27 december 2023 per e-mail een voorlopige versie van haar dossier heeft ingediend met een verzoek om bijkomende kosten voor de uitrol van slimme meters in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, zoals gevraagd door de tariefmethodologie. Dit document is het voorwerp geweest van een voorafgaande analyse door BRUGEL en de consultant die door BRUGEL werd aangesteld om dit verzoek om bijkomende kosten te analyseren. Er vonden verschillende technische vergaderingen plaats tussen de consultant en SIBELGA en op 12 april 2024 werd een technische vergadering SIBELGA-BRUGEL georganiseerd over het voorlopige dossier inzake de bijkomende kosten van de slimme meters. Dit onderwerp wordt meer in detail besproken in punt 4.5.34.5.1.3 van deze beslissing.

BRUGEL heeft op 12 maart 2024 van SIBELGA de in aanmerking genomen hypothesen voor het tariefvoorstel ontvangen, na een vergadering over dit onderwerp op 11 maart 2024. BRUGEL

¹ <https://www.brugel.brussels/publication/document/notype/2022/fr/ACCORD-PROCEDURE-CONCERTATION-METHODOLOGIES-TARIFAIRES-2025-2029.pdf>

²De verslagen van deze verschillende overleggrondes en raadplegingen zijn beschikbaar op de website van BRUGEL: https://brugel.brussels/nl_BE/themes/distributietarieven-12/procedure-voor-de-goedkeuring-van-de-methodologieen-555

³ De tot op heden bestaande bestanden werden op 15 december 2023 doorgegeven aan BRUGEL.

heeft deze hypothesen op 3 april 2024 punt voor punt beantwoord. Op 8 april 2024 werd hierover een technische vergadering gehouden.

BRUGEL heeft op 18 maart 2024 van SIBELGA ook een voorlopige berekening van de BKOPEXBAU 2025 ontvangen. Op 15 april 2024 werd hierover een technische vergadering gehouden.

BRUGEL heeft op 27 mei 2024 het volledige tariefvoorstel 2025-2029 van SIBELGA ontvangen.

De raad van bestuur van BRUGEL had de directie van SIBELGA uitgenodigd om het tariefvoorstel te komen voorstellen. Deze vergadering vond plaats op 5 juni 2024 in de kantoren van BRUGEL.

In overeenstemming met de overeengekomen procedure heeft BRUGEL de netbeheerder op 10 juli 2024 een verzoek om aanvullende informatie gestuurd. Bovendien vonden er verschillende uitwisselingen plaats tussen de technische teams van SIBELGA en BRUGEL voordat dit verzoek werd overgemaakt.

BRUGEL heeft ook een audit besteld inzake het IT-budget (*BKBAU – IT – Projecten₂₀₂₅*) dat SIBELGA vraagt in overeenstemming met punt 7.8.2 van de tariefmethodologie. Tussen 27 mei 2024 en 26 augustus 2024 vonden verschillende vergaderingen plaats tussen BRUGEL, de door BRUGEL geselecteerde dienstverlener en SIBELGA. Het eindverslag werd op 12 september 2024 aan BRUGEL overgemaakt.

Binnen de afgesproken termijn ontving BRUGEL op vrijdag 23 augustus 2024 de antwoorden op alle gestelde vragen.

Naast de uitwisseling van documenten per e-mail werden op 12 juni en 4 september twee werkvergaderingen georganiseerd tussen de netbeheerder SIBELGA en BRUGEL om het tariefvoorstel en de elementen van de antwoorden te bespreken.

Deze beslissing is het resultaat van alle documenten die deel uitmaken van het tariefvoorstel en van de inlichtingen die de netbeheerder op verzoek van BRUGEL heeft overgemaakt.

Op 18 september 2024 heeft de raad van bestuur van BRUGEL deze beslissing goedgekeurd.

3 Tariefvoorstel 2025-2029 van 27 mei 2024

3.1 Ontvangen documenten

Op 27 mei 2024 heeft BRUGEL de verschillende documenten die samen het tariefvoorstel 2025-2029 vormen, ontvangen in de vorm van drie e-mails. Het betreft de volgende documenten:

- Tariefvoorstel 2025-2029 (pdf);
- Niet-periodieke tarieven 2025-2029 verstuurd (xlsx);
- Bijlage 1 - Aanvraagdossier bijkomende kosten - slimme meters (pdf);
- Bijkomende kosten slimme meters_bestand afschrijvingen_20240527 (xlsx)⁴;
- Bijkomende kosten slimme meters_bestand consolidatie_20240527 (xlsx)⁵;
- Bijlage 2 - Aanvraagformulier bijkomende kosten - OP en elektrificatie van wagenpark (pdf);
- Bijkomende kosten OP 2025-2029 niet geïndexeerd (xlsx);
- Bijkomende kosten OP_Immo 25-29 niet geïndexeerd (xlsx)⁶;
- Bijlage 3 - Aanvraagdossier bijkomende kosten - ondersteuning energietransitie (pdf);
- Bijkomende kosten_Begeleiding Energietransitie_20240527 (xlsx);
- Bijlage 4 - Aanvraagdossier bijkomende kosten R&D (pdf) ;
- Bijlage 4 - Aanvraagdossier bijkomende kosten R&D (BKR&D) (xlsx);
- Bijlage 5 - Rechtvaardiging IT-kosten (pdf);
- Bijlage 5 - Rechtvaardiging IT-kosten (xlsx);
- Bijlage 6 - Toepassingsmodaliteit van de tarieven Elek 2025-2029 draft (pdf);
- Bijlage 7 - Toepassingsmodaliteit van de tarieven Gas 2025-2029 draft (pdf);
- Bijlage 8: e-MdR Elek 2025-2029 (xlsx);
- Bijlage 9: e-MdR Gas 2025-2029 (xlsx);

⁴ Doorgegeven per e-mail op 29 mei 2024.

⁵ Doorgegeven per e-mail op 29 mei 2024.

⁶ Verzonden via usb-stick op 5 juni 2024.

- Bijlage 10 - Tariefroosters 2025-2029 (zip);
- Bijlage 11 - Berekening BKOPEXBAU2025 (xlsx);

3.2 Volledigheid van de ontvangen documenten

De documenten die als onderdeel van het tariefvoorstel zijn ontvangen, voldoen aan de voorschriften van de tariefmethodologie, met name punt 17.1.

BRUGEL merkt op dat SIBELGA vier aanvragen voor bijkomende kosten heeft ingediend volgens de regels en procedures beschreven in de punten 7.2.2 en 17.2 van de tariefmethodologie:

1. Aanvraagdossier bijkomende kosten in verband met het project voor de uitrol van slimme meters;
2. Aanvraagdossier bijkomende kosten als gevolg van de investeringen in het elektriciteitsnet en in de elektrificatie van het wagenpark;
3. Aanvraagdossier bijkomende kosten in verband met de energietransitie;
4. Aanvraagdossier bijkomende kosten R&D ;

3.3 Analyses uitgevoerd door BRUGEL

Op basis van het overgemaakte tariefvoorstel heeft BRUGEL de berekening van de toegestane inkomsten van de distributienetbeheerder gecontroleerd. De gecontroleerde elementen omvatten:

- De naleving van de regels voor het berekenen van de budgetten voor de BAU-kosten, zowel OPEX als CAPEX;
- Het budget voor niet-beheersbare kosten opgesteld door SIBELGA;
- De door SIBELGA gebruikte hypothesen, in het bijzonder die met betrekking tot de verdeelde volumes;
- De budgetten voor bijkomende kosten ingediend door SIBELGA, in het bijzonder die met betrekking tot de uitrol van slimme meters;
- De hypothesen voor veranderingen in de basis van gereguleerde activa in de periode 2025-2029;
- De berekening van de vergoeding voor de periode 2025-2029;
- De ontwikkeling en het gebruik van de reguleringsfondsen;

De gevolgtrekkingen van BRUGEL naar aanleiding van deze controles worden in deze beslissing uiteengezet.

Bovendien werden verschillende werkbestanden (voornamelijk Excel-documenten) uitgewisseld tussen BRUGEL en SIBELGA.

4 Analyse van het tariefvoorstel 2025-2029 van 27 mei 2024

4.1 Analyse van de totale inkomsten

Punt 6.1 van de tariefmethodologie 2025-2029 voorziet in de volgende formule voor het bepalen van de maximaal toegestane inkomsten (MTI):

$$MTI_t = BK_t + NBK_t + VGK_t + RS_t + Q_t$$

Waarbij:

- MTI_t : maximaal toegestane inkomsten van het jaar t ;
- BK_t : de beheersbare kosten van het jaar t ;
- NBK_t : de niet-beheersbare kosten van het jaar t ;
- VGK_t : de vergoeding van de geïnvesteerde kapitalen, berekend als $WACC \times RAB_t$;
- RS_t : het deel van de gecumuleerde tariefsaldi dat wordt toegewezen aan de toegestane inkomsten van het jaar t in het kader van de aanzuivering van het reguleringsfonds (zie 4.6);
- Q_t : de factor kwaliteit (bonus/malus gekoppeld aan niet-financiële prestaties)

In overeenstemming met de methodologie is deze post nul in het voorgestelde tarief. Elke term in deze vergelijking zal afzonderlijk worden geanalyseerd op basis van de gegevens die door SIBELGA worden doorgestuurd, in het bijzonder de gegevens in de rapporteringsmodellen.

De waarden van de verschillende parameters in de bovenstaande vergelijking zijn beschikbaar in bijlage I.

4.1.1 BK_t : de beheersbare kosten van het jaar t ;

De geactualiseerde inflatievooruitzichten van het Planbureau kunnen door SIBELGA worden verwerkt in haar aangepaste tariefvoorstel.

4.1.1.1 Beheersbare BAU-kosten:

4.1.1.1.1 BKOPEXBAU

Het voorstel van SIBELGA geeft geen aanleiding tot bijzondere opmerkingen.

BRUGEL heeft kennis genomen van het voorstel van SIBELGA betreffende de bepaling van de efficiëntiefactor overeenkomstig punt 10.3 van het eerste deel van de tariefmethodologie.

BRUGEL stelt geen onregelmatigheid vast in de toepassing van de formule en nodigt SIBELGA uit om deze berekening van de efficiëntiefactor bij te werken in haar aangepaste tariefvoorstel.

4.1.1.1.2 BKCAPEXBAU

In overeenstemming met de punten 6.2.2 en 7.2.1.2 van het eerste deel van de tariefmethodologie heeft SIBELGA afschrijvingswaarden voor 2024 voorgesteld op basis van haar eigen ramingen, die volgens SIBELGA beter zijn dan de prognoses in het tariefvoorstel 2020-2024.

Deze elementen worden ex post aangepast in overeenstemming met de bepalingen van de tariefmethodologie. BRUGEL formuleert in dit verband de volgende opmerkingen (voornamelijk met betrekking tot de niet aan het net gekoppelde installaties).

4.1.1.1.2.1 *Ontmantelingen*

De berekening van de ontmantelingen door SIBELGA, zoals gepresenteerd in 7.2.1.2.C van het eerste deel van de methodologie, geeft geen aanleiding tot bijzondere opmerkingen.

4.1.1.1.2.2 *Terugnemingen van de subsidies*

Voor elektriciteit merkt BRUGEL op dat het in aanmerking genomen bedrag voor de terugnemings van de subsidies in overeenstemming is met de historische gegevens.

Voor gas merkt BRUGEL op dat het bedrag dat in aanmerking wordt genomen voor de terugnemings van de subsidies stijgt in vergelijking met de laatst bekende situatie (+12%) en zeer sterk stijgt in vergelijking met historische gegevens (+80% in vergelijking met het gemiddelde voor 2015-2023), zonder enige verklaring voor deze ontwikkeling. BRUGEL nodigt SIBELGA uit om deze keuze te rechtvaardigen bij de indiening van het aangepaste tariefvoorstel.

4.1.1.1.2.3 *Het geval van de niet aan het net gekoppelde installaties (zie 4.6.2.2.2.1)*

Uit de door SIBELGA verstrekte informatie en uit de antwoorden van SIBELGA op de vragen van BRUGEL blijkt dat de geraamde kapitaalkosten van de niet aan het net gekoppelde installaties voor 2024, die de basis vormen voor de vaststelling van de cap voor 2025, sterk gestegen zijn in vergelijking met de verwezenlijkingen in het verleden.

Uit de gegevens van SIBELGA (voor beide energiebronnen) blijkt dat de voorgestelde investeringsniveaus voor 2024 de hoogste ooit zijn (behalve voor 2020), 41% hoger dan de laatst bekende situatie, en bijna het dubbele van het niveau van 2016.

De impact van deze recente investeringen op de vaststelling van de cap is marginaal, aangezien de cap wordt bepaald door de afschrijvingen die in 2024 worden gerealiseerd, en die op hun beurt afhankelijk zijn van de investeringen in deze activaklasse in de afgelopen vijftig jaar.

SIBELGA heeft deze evolutie nog niet gerechtvaardigd.

[VERTROUWELIJK]

Grafiek: Investerings in installaties buiten het net: gerealiseerd in 2023 en prognose 2024

BRUGEL nodigt SIBELGA uit om deze verhoging naar behoren te rechtvaardigen in haar aangepaste tariefvoorstel en indien nodig de nodige correcties aan te brengen.

BRUGEL zal letten op de transparante toepassing door SIBELGA van de methodologieën 2020-2024 en 2025-2029 om eventuele buitenkansseffecten te voorkomen die met name worden gegenereerd door de overgang tussen reguleringsmodellen.

4.1.1.1.2.4 Rapporteringsmodel gas

Zoals besproken tussen BRUGEL en SIBELGA (vergadering van 12 juni), zal het tariefvoorstel van SIBELGA moeten worden gecorrigeerd met betrekking tot de opname van klanteninterventies die niet correct waren opgenomen in het referentiejaar (2024).

4.1.1.2 Bijkomende beheersbare kosten

De bijkomende beheersbare kosten worden besproken in punt 4.5.

4.1.1.3 Beheersbare IT-kosten

De beheersbare IT-kosten worden besproken in punt 4.44.4.

4.1.2 NBK_t: de niet-beheersbare kosten van het jaar t;

4.1.2.1 Facturering voor niet-gemeten energie

Het door SIBELGA gepresenteerde budget geeft geen aanleiding tot bijzondere opmerkingen.

4.1.2.2 Niet-gekapitaliseerde pensioenlasten

Het door SIBELGA gepresenteerde budget geeft geen aanleiding tot bijzondere opmerkingen.

4.1.2.3 Belastingen op vennootschappen en rechtspersonen en andere belastingen of heffingen

Het door SIBELGA gepresenteerde budget geeft geen aanleiding tot bijzondere opmerkingen.

4.1.2.4 Kosten van de energiedoorvoer

Het door SIBELGA gepresenteerde budget geeft geen aanleiding tot bijzondere opmerkingen.

4.1.2.5 Kosten in verband met de openbare dienstverplichtingen (ODV)

BRUGEL stelt vast dat de bedragen die zijn opgenomen in de ODV-budgetten voor het jaar 2025 overeenstemmen met de laatste realiteit (2023) die SIBELGA in 2024 heeft voorgesteld en waarop SIBELGA een indexering heeft toegepast, zoals voorzien in punt 16.1 van het eerste deel van de methodologie.

Het door SIBELGA gepresenteerde budget geeft geen aanleiding tot bijzondere opmerkingen. Indien nodig zou het voorstel van SIBELGA moeten worden verfijnd in een aangepast tariefvoorstel op basis van het programma 2025.

Wat betreft het ODV-saldo en het door SIBELGA beoogde gebruik ervan, zie punt 4.64.6.

4.1.2.6 Kosten in verband met de herfacturering van elektriciteitstransmissiekosten

BRUGEL stelt vast dat SIBELGA geen prognose van de transmissietarieven voor 2028, noch voor 2029 heeft ingediend en vraagt SIBELGA om te voorzien in de indiening van deze tarieven bij het opstellen van de roadmap van de geëvolueerde tarifiering.

4.1.2.7 Jubilarispremies

Het tariefvoorstel voor deze post, zoals geformuleerd door SIBELGA, geeft geen aanleiding tot bijzondere opmerkingen⁷.

4.1.2.8 Bodemsaneringskosten

Gelet op de heersende onzekerheid rond de planning van de saneringsoperaties, de overdracht van de daarvoor bestemde voorzieningen naar de reguleringsfondsen en het creditsaldo van de reguleringsfondsen, lijkt het inderdaad onredelijk om SIBELGA te vragen om niet-beheersbare kosten te begroten voor uitgaven die waarschijnlijk niet zullen worden gerealiseerd in de periode 2025-2029.

De aanpak van SIBELGA hoeft niet te worden gecorrigeerd in het aangepaste tariefvoorstel.

4.1.2.9 Kosten van de netwerkverliezen

SIBELGA heeft de verliezen op haar net berekend op 2,82% van de infeed voor de periode 2025-2029, terwijl dat percentage 3,03% bedroeg voor de periode 2020-2024.

Dit percentage evolueert gunstig voor Brusselse DNG's als gevolg van een grotere penetratie van de lokale productie (voornamelijk LS) en betere netuitrusting.

SIBELGA geeft aan de verliezen te willen dekken met behulp van twee elementen:

1. de verliezen gedekt door de elektriciteit die wordt opgewekt door de warmtekrachtkoppelingscentrales;
2. de aankoop van elektriciteit op de markt.

4.1.2.9.1 Verliezen gedekt door de elektriciteit die wordt opgewekt door de warmtekrachtkoppelingscentrales

BRUGEL is de mening toegedaan dat de volume-aannames van SIBELGA consistent lijken.

⁷ Met betrekking tot het model voor het gasverslag heeft SIBELGA gespecificeerd dat er een correctie moet worden aangebracht in de indexeringsformule voor de jubilarispremie.

De gasprijs die wordt gebruikt voor de valorisatie van de productiekosten van elektriciteit om een deel van de verliezen van SIBELGA te dekken, bedraagt [VERTROUWELIJK] €/MWh in 2025 op basis van de aankopen die al zijn gedaan voor die periode. De gasprijs lijkt overgewaardeerd gezien de huidige prijzen (18.07.2024):

- TTF CAL25: € 36,65/MWh;
- TTF CAL26: € ~32/MWh;
- TTF CAL27: € ~28/MWh.

BRUGEL nodigt SIBELGA uit om deze hypothesen naar beneden toe te herzien, op basis van de laatste beschikbare informatie, om een validering van haar tariefvoorstel te verkrijgen.

4.1.2.9.2 De aankoop van elektriciteit op de markt

SIBELGA wijst erop dat ze zich op de markt bevoorraadt om het verschil tussen het percentage van 2,82% van de infeed en de elektriciteit geproduceerd door haar warmtekrachtkoppelingseenheden te dekken.

De prijzen die zijn gebruikt voor de projectie van SIBELGA zijn " [VERTROUWELIJK] €/MWh voor 2025, gebaseerd op de volumes die tot nu toe al zijn aangekocht (via de 'clicks') en geleidelijk afnemend tot [VERTROUWELIJK] €/MWh op de lange termijn (gebaseerd op langetermijnprijzen van de ENDEX)."

Deze prijzen lijken overgewaardeerd gezien de huidige prijzen (18.07.2024)⁸:

- BE CAL25: € 84,16/MWh;
- BE CAL26: € ~84/MWh;
- BE CAL27: € ~78/MWh.

SIBELGA moet de in aanmerking genomen tarieven voor de levering van elektriciteit neerwaarts herzien om de netverliezen te dekken en zo de validering van haar tariefvoorstel te verkrijgen.

4.1.2.9.3 Groene stroom om de netverliezen te dekken

SIBELGA stelt ook voor om " [VERTROUWELIJK] €/MWh te reserveren voor de Garanties van Oorsprong (aankoop van groene stroom)."

BRUGEL is van mening dat het gebruik van groene energie om de netverliezen te dekken redelijk is, maar vindt de meerkosten van [VERTROUWELIJK] €/MWh te hoog. Gezien de voorspelde volumes bedragen deze extra kosten ongeveer [VERTROUWELIJK] €M over de periode 2025-2029. Op basis van de informatie waarover hij beschikt, is BRUGEL van mening dat een 100% groene bevoorrading mogelijk is tegen een lagere kostprijs. Het blijkt echter moeilijk om deze kosten precies te becijferen. Om een beslissing tot goedkeuring van haar tarieven te verkrijgen,

⁸ Op 2 maart bedroegen CAL 27 € 65,94/MWH en Cal 26 € 72,2/MWH.

moet SIBELGA de extra kosten die worden gegenereerd door de omschakeling naar 100% groene energie om haar netverliezen te dekken, verlagen tot een redelijk niveau. Bovendien nodigt BRUGEL SIBELGA uit om te overwegen haar netverliezen slechts tot +/- 60% te dekken met groene stroom (waarbij 60% het gemiddelde percentage is van groene stroom in het Brussels Gewest).

Rekening houdend met de huidige prijzen (18 juli 2024) lijkt een prijs van [VERTROUWELIJK] €/MWh inderdaad voldoende om de energie die SIBELGA gebruikt om haar verliezen te dekken, als groene energie te kwalificeren. BRUGEL vindt trouwens geen rechtvaardiging voor het bedrag van [VERTROUWELIJK] €/MWh, dat dus als onredelijk kan worden omschreven. Het resultaat van besprekingen over dit punt is dat in het aangepaste tariefvoorstel een veel lager bedrag zal worden vermeld.

Bovendien blijkt uit een analyse van het wettelijke kader⁹ op dit gebied dat de aankoop van groene stroom niet het enige middel is waarover de DNB beschikt om de netverliezen te dekken.

In overeenstemming met artikel 31.5 van richtlijn 2019/944¹⁰ geldt: "*Distributiesysteembeheerders fungeren als neutrale marktfacilitators door de energie in te kopen die zij gebruiken om energieverliezen te dekken en te voorzien in de niet-frequentiegerelateerde ondersteunende diensten in hun systeem, volgens transparante, niet-discriminerende en marktgebaseerde procedures, wanneer zij deze functie vervullen.*"

Deze bepaling is omgezet in Brusselse wetgeving in artikel 7, § 1, 8° van de Elektriciteitsordonnantie, dat bepaalt dat de DNB verantwoordelijk is voor de aankoop van energie om energieverliezen te dekken "door voorrang te geven aan de groene elektriciteit". Met andere woorden, SIBELGA moet de voorkeur geven aan elektriciteit uit hoogrenderende warmtekrachtkoppelingscentrales of hernieuwbare energiebronnen. Dit laatste begrip moet worden begrepen als elke niet-fossiele hernieuwbare energiebron, met name windenergie, zonne-energie, omgevingsenergie, geothermische energie, getijdenenergie, golfslagenergie of andere mariene energie, waterkracht, biomassa, stortgas, gas van rioolzuiveringsinstallaties en biogas.

Artikel 7 bepaalt echter ook dat de DNB "de regelmaat en de kwaliteit van de energievoorziening verzekert in aanvaardbare economische voorwaarden, met inachtneming van het respect voor het milieu, voor energie-efficiëntie en een rationeel beheer van het openbaar wegennet". Bovendien bepaalt artikel 9quinquies, 6°: "de tarieven moeten niet-discriminerend en evenredig zijn. Ze respecteren een transparante toewijzing van de kosten."

Dit wordt ook weerspiegeld in de Europese wetteksten, die stellen dat elektriciteit uit hernieuwbare bronnen moet worden ingezet tegen de laagst mogelijke kosten voor de consument.

Bijgevolg moet SIBELGA, hoewel ze voorrang moet geven aan groene stroom om de verliezen van haar net te dekken, ook rekening houden met de kosten die ermee gepaard gaan en met de impact op de gebruiker. De kosten voor de aankoop van energie om de verliezen in het

⁹ Onder andere richtlijn 2019/944, de Elektriciteitsordonnantie en de aanbevelingen van de CEER.

¹⁰ [RICHTLIJN \(EU\) 2019/944 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD van 5 juni 2019 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit en tot wijziging van Richtlijn 2012/27/EU \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/nl/TXT/?uri=CELEX:32019L0944)

distributiesysteem te compenseren, zijn immers inbegrepen in de nettarieven die aan de eindklanten worden gefactureerd. Het is daarom belangrijk om te voorkomen dat prohibitieve kosten worden doorberekend aan de DNG om de tarieven redelijk te houden. BRUGEL zal in dat verband enkel redelijke en evenredige kosten goedkeuren.

Bovendien beveelt de Council of European Energy Regulators (CEER)¹¹ aan dat de lidstaten de partijen die verantwoordelijk zijn voor de aankoop van de energie die nodig is om de netverliezen te dekken, zouden aanmoedigen om dit proces zo economisch en efficiënt mogelijk te maken (p. 9). In dit verband geeft de CEER aan dat een regelgevende aanpak kan worden gevolgd, die zou bestaan uit het invoeren van stimulansen om ervoor te zorgen dat de energie die bedoeld is om de verliezen te dekken, tegen de laagste (of optimale) prijs wordt ingekocht. De nationale regulator zou er dan moeten voor zorgen dat de DNB economisch efficiënte operationele en investeringsbeslissingen neemt (p. 32). Deense DNB's ontvangen bijvoorbeeld, in het kader van het inkomstenplafond, een bedrag om de kosten van netverliezen te dekken (p. 33).

In zijn eerste verslag over de energieverliezen¹² wijst de CEER erop dat energie op verschillende manieren kan worden verworven en dat het gebruikelijk is om verschillende mogelijkheden te combineren:

- op de elektriciteitsbeurzen met dagcontracten of contracten op langere termijn;
- bilateraal;
- via veilingen/offerteaanvragen waarbij de producenten of handelaren hun prijsoffertes indienen.

BRUGEL volgt de redenering van de CEER en is van mening dat de aankoop van groene stroom niet de enige manier is voor de distributienetbeheerder om de verliezen op zijn net te dekken. Naast de hierboven vermelde mogelijkheden, merken we ook op dat SIBELGA haar toevlucht kan nemen tot oplossingen aan de vraagzijde door gebruik te maken van energie-efficiëntiemaatregelen om de bevoorradingszekerheid te verbeteren en tegelijk de prijzen betaalbaar te houden. Bovendien willen we erop wijzen dat de DNB het energie-efficiëntie-eerstbeginsel moet toepassen in zijn besluiten inzake netplanning, netontwikkeling en investeringen (art. 27, § 2 richtlijn 2023/1791). We wijzen er wel op dat deze maatregelen geen aanleiding mogen geven tot een onevenredige stijging van de energiegerelateerde kosten (overweging 23). Vervolgens moet worden opgemerkt dat SIBELGA al over middelen beschikt om haar netverliezen te dekken met behulp van groene stroom. Hoewel de DNB geen nieuwe warmtekrachtkoppelingseenheden meer kan verwerven, heeft hij nog steeds de mogelijkheid om zijn bestaande installaties te gebruiken om zichzelf van energie te voorzien. Merk op dat in 2023 32% van de netverliezen door de DNB werden gecompenseerd door zijn warmtekrachtkoppelingseenheden te gebruiken. Deze strategie streeft de doelstellingen van de Europese Unie op het gebied van energietransitie na, terwijl de tarieven betaalbaar blijven voor de verbruikers.

De DNB beschikt bijgevolg over verschillende alternatieven voor het dekken van netverliezen. SIBELGA zal dus deze verschillende mogelijke opties moeten onderzoeken en de optie kiezen

¹¹ 2nd CEER Report on Power Losses, C19-EQS-101-03, 23 maart 2020.

¹² CEER Report on Power Losses, C17-EQS-80-03, 18 oktober 2017.

die het mogelijk maakt energie aan te kopen tegen de optimale prijs om de verbruikers te beschermen.

In dit geval moet SIBELGA bij het opstellen van haar tariefvoorstel of haar ontwikkelingsplan rekening houden met een aantal maatschappelijke en economische overwegingen om de verbruiker te beschermen. Vanwege de kosten voor de aankoop van groene stroom moet zij andere, minder dure alternatieven onderzoeken om een grote stijging van de distributietarieven te voorkomen, in het belang van de verbruiker.

4.1.3 *VGK_t*: de vergoeding van het geïnvesteerde kapitaal

In punt 6.7 van het eerste deel van de tariefmethodologie wordt de berekening beschreven die moet worden uitgevoerd om (zowel ex post als ex ante) de vergoeding van het kapitaal te bepalen aan de hand van de volgende formule:

$$VGK = WACC^{13} \times RAB$$

4.1.3.1 WACC

De WACC-parameters worden gedefinieerd in de bijlage met betrekking tot de berekening van de WACC, die deel uitmaakt van de tariefmethodologie¹⁴.

BRUGEL heeft kunnen vaststellen dat de berekening van SIBELGA correct is. Gezien de lange duur van de referentieperiode moest echter een benadering worden gebruikt om het percentage van de nog te contracteren schuld te bepalen. BRUGEL vraagt SIBELGA om rekening te houden met de volledige periode bij de berekening van het WACC-tarief in haar aangepaste tariefvoorstel. De gedetailleerde berekening zal bij het aangepaste voorstel worden gevoegd.

4.1.3.2 RAB

Rekening houdend met punt 6.7.8.1 van het eerste deel van de tariefmethodologie en met de door SIBELGA verstrekte informatie, stelt BRUGEL vast dat de methodologie niet strikt werd nageleefd door SIBELGA voor de bepaling van de budgettaire RAB. In plaats van de RAB 2022 als basis te gebruiken en deze te indexeren om de budgettaire RAB voor de daaropvolgende jaren te bepalen, heeft SIBELGA namelijk de RAB 2023 en andere prognoses voor 2024 gebruikt.

Rekening houdend met het feit dat de RAB ex post wordt herzien, kan BRUGEL de door SIBELGA in haar tariefvoorstel aanbevolen benadering aanvaarden¹⁵. SIBELGA kan de voorlopige RAB echter corrigeren in het aangepaste tariefvoorstel om er met name de bijkomende investeringen in op te nemen.

4.1.3.3 Overdrachten naar vaste activa

Dit punt wordt behandeld in punt 4.6.2.2 van deze beslissing.

¹³ 'Weighted Average Cost of Capital' (gewogen gemiddelde vermogenskosten)

¹⁴ <https://www.BRUGEL.brussels/publication/document/notype/2023/fr/Bijlage-3-Calcul-WACC.pdf>

¹⁵ Zoals trouwens uitgelegd in de bijlage bij de methodologie over de wijzigingen in het rapportagemodel.

4.1.3.4 Herwaarderingsmeerwaarde

4.1.3.4.1 Vergoeding

Punt 6.7.4 van het eerste deel van de tariefmethodologie voorziet "om vanaf 2025 en tot 2034 elk jaar (1/10e) van de regulatoire periode de meerwaarde van de iRAB te verwijderen uit de waarde van de RAB die wordt gebruikt om de vergoeding voor de geïnvesteerd kapitalen te berekenen".

BRUGEL heeft geen opmerkingen over de toepassing van dit principe door SIBELGA.

4.1.3.4.2 Afschrijving

In punt 7.2.1.2 3° van het eerste deel van de tariefmethodologie wordt het volgende bepaald: "Voor het jaar 2029 wordt het deel van de BKCAPEXBAU₂₀₂₅ verwachte dotaties voor afschrijvingen dat betrekking heeft op de iRAB-meerwaarde verminderd met 1/10e en vervolgens met nog eens 1/10e per jaar gedurende de volgende reguleringsperiode om de afschrijving van de iRAB-meerwaarde in zijn geheel te elimineren tegen 2039."

BRUGEL heeft geen opmerkingen over de toepassing van dit principe door SIBELGA.

4.1.3.5 Vergoeding van de reguleringsfondsen

Punt 6.8 van het eerste deel van de tariefmethodologie voorziet in de vergoeding van de reguleringsfondsen. Aangezien dit een saldo is op de passiefzijde van de balans van de DNB, vermindert deze vergoeding de totale inkomsten.

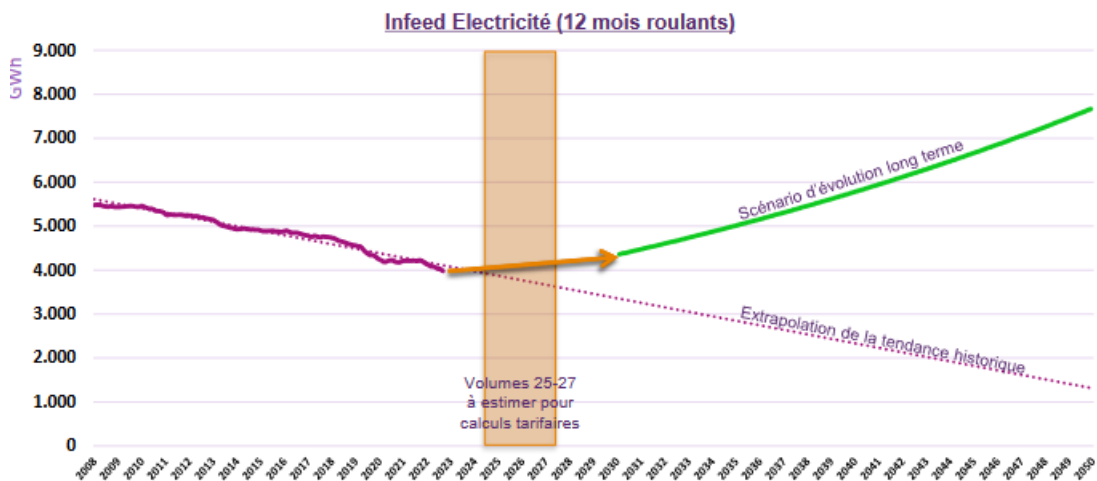
	Prognose 2025	Prognose 2026	Prognose 2027	Prognose 2028	Prognose 2029
Elektriciteit	-2.051.433	-1.481.721	-1.281.686	-1.166.975	-853.872
Gas	-3.458.231	-2.946.427	-2.532.875	-2.358.640	-1.824.030

Tabel: vergoeding van de reguleringsfondsen

Het percentage dat wordt gebruikt om de vergoeding van de reguleringsfondsen te bepalen, is de kostprijs van de schuld.

4.2 Prognose van de volumes

4.2.1 Elektriciteit

Figuur : prognose infeed van elektriciteit van SIBELGA

De bovenstaande figuur, voorgesteld door SIBELGA, illustreert de logica die door de DNB werd gevolgd bij de raming van de infeedvolumes voor 2025-2029. Er is een rechte getrokken tussen het laatst bekende verbruik (2023) en het verwachte verbruik (door een studie uitgevoerd in 2023 door Roland Berger) tot 2030. SIBELGA rechtvaardigt deze aanpak doordat zo beter rekening wordt gehouden met de impact van de energietransitie.

Punt 9 van deel 2 van de tariefmethodologie 2025-2029 bepaalt als volgt: "Deze prognoses zullen gebaseerd zijn op historische trends en de beste voorspellingen in termen van verbruiksevolutie in de periode 2025-2029."

Uit de door SIBELGA verstrekte informatie blijkt dat de historische (neerwaartse) trends geen invloed hebben gehad op de prognoses van SIBELGA, die een toename van de verdeelde volumes over de periode voorspelt.

		Realiteit 2023	Prognose 2025	Prognose 2026	Prognose 2027	Prognose 2028	Prognose 2029
Volumes Gridfee	MWh	3.823.274	3.976.519	4.028.517	4.080.515	4.132.514	4.184.512
Belangrijkste MS-net		1.830.503	1.816.076	1.811.624	1.807.260	1.802.189	1.797.248
MS-noodnet		183	0	0	0	0	0
LS-net met piekmeting		230.363	240.977	246.948	252.992	259.522	266.135
Openbare verlichting		43.066	39.271	37.308	35.442	33.670	31.987
LS-net zonder telling		27.765	29.824	31.020	32.236	33.473	34.313
LS-net zonder piek		1.691.393	1.850.371	1.901.618	1.952.585	2.003.659	2.054.830

De analyse van BRUGEL spitte zich vooral toe op de evolutie van het verbruik van de DNG's "LS zonder piek", aangezien de andere evoluties coherent leken.

In dit segment is er een stijging van 9,4% tussen de prognoses voor 2025 en de gefactureerde volumes in 2023, inclusief regularisaties met betrekking tot de afnames in de voorgaande jaren.

SIBELGA heeft de onderstaande tabel bezorgd met de gefactureerde volumes per boekjaar, uitgesplitst naargelang de volumes tijdens het boekjaar zelf of tijdens vorige boekjaren werden afgenomen:

	<i>in MWh</i>	Gereal.2019	Gereal.2020	Gereal.2021	Gereal.2022	Gereal.2023
Vorige jaren		15.189	20.946	32.450	-26.100	-96.885
Het jaar zelf		1.894.484	1.933.942	1.895.609	1.897.489	1.788.279

Op basis hiervan bedraagt de volumestijging slechts 3,5%.

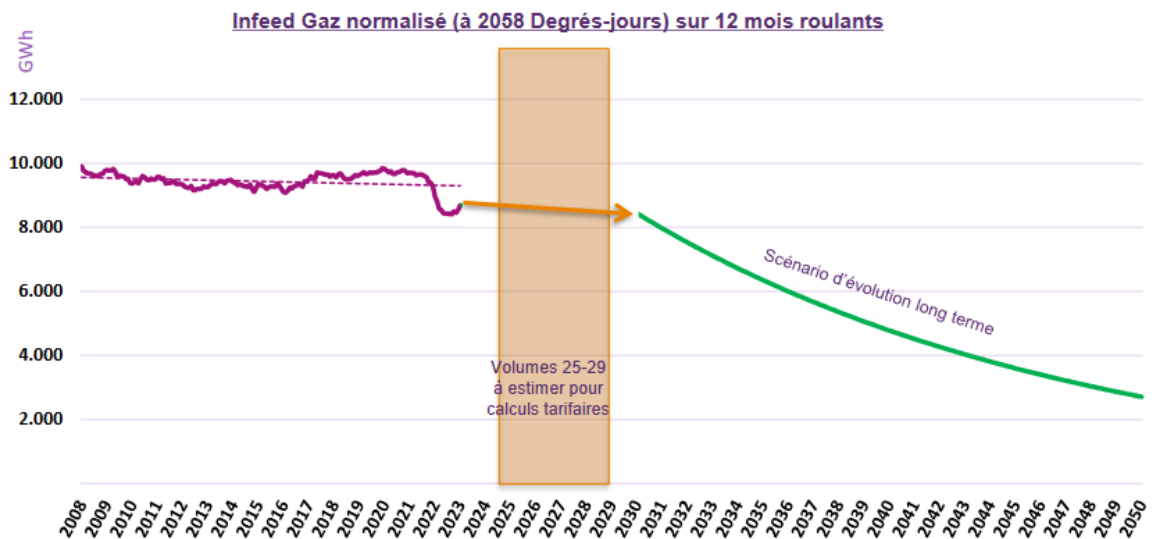
Aangezien de validatie van de geraamde volumes in dit tariefvoorstel enkel betrekking heeft op de eerste drie jaar¹⁶, is het risico op het creëren van een tarifair saldo in het algemeen beperkt.

Op basis van de verschillende overgemaakte elementen en gezien de moeilijkheid om over voldoende gegevens te beschikken om robuuste conclusies te trekken, aanvaardt BRUGEL het gebruik van een volume van 1.850.371 MWh als voorspeld volume voor het LS-net zonder piekmeting voor 2025. BRUGEL vraagt SIBELGA om deze prognose te handhaven voor elk jaar van 2025 tot 2027. Het aangepaste prijsvoorstel moet dienovereenkomstig worden aangepast.

Wat de ontwikkeling van het aantal EAN-codes betreft, geeft BRUGEL geen blokkerende opmerkingen, maar zal ze de ontwikkelingen in het kader van een eventuele herevaluatie voor de jaren 2028 en 2029 van nabij volgen.

¹⁶ SIBELGA zal naar verwachting in 2028 een nieuw tariefvoorstel indienen, vergezeld van een meer gedetailleerde prognose van de volumes en de vermogens.

4.2.2 Gas

Figuur I: Prognoses infeed van aardgas van SIBELGA

De methode die SIBELGA gebruikt voor de prognose van de infeed tijdens de tariefperiode 2025-2029, is dezelfde als voor elektriciteit: een interpolatie tussen de laatst bekende realiteit en de prognose voor 2030 van het gasverbruik uit de studie van Roland Berger (uitgevoerd in 2023). Voor gas is, in tegenstelling tot elektriciteit, een zekere mate van normalisatie in aanmerking genomen om de impact van de jaarlijkse temperatuurschommelingen te neutraliseren.

Net zoals voor elektriciteit blijkt dat SIBELGA de tendensen uit het verleden niet heeft gebruikt om de volumes voor 2025-2029 te bepalen, waarbij ze punt 9 van het tweede deel van de tariefmethodologie duidelijk niet naleeft.

Zoals **Figuur I** laat zien, geeft deze benadering, in tegenstelling tot elektriciteit, niettemin aanleiding tot prognoses die de neerwaartse trend in het gasverbruik in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest weerspiegelen.

De door SIBELGA geraamde volumes voor de periode 2025-2029 zijn vrijwel stabiel en vertonen een lichte daling van 1,7% tussen 2025 en 2029.

Dit resultaat lijkt consistent met het resultaat dat zou zijn verkregen door een strikte toepassing van punt 9 van deel 2 van de tariefmethodologie en lijkt plausible ramingen op te leveren.

BRUGEL is het met SIBELGA eens dat dit boekjaar zeer onzeker is, vooral door het seizoenseffect en zeker gezien de recente ontwikkelingen op de gasmarkt.

	Realiteit 2023	Prognose 2025	Prognose 2026	Prognose 2027	Prognose 2028	Prognose 2029
Volumes						
Gridfee (MWh)	7.813.800	8.619.574	8.583.032	8.546.489	8.509.946	8.473.404
Tarief 1 (0-5 MWh/jaar)	281.935	223.247	222.301	221.354	220.408	219.461
Tarief 2 (5-150 MWh/jaar)	3.872.300	4.802.827	4.782.465	4.762.104	4.741.742	4.721.381
Tarief 3 (150-1000 MWh/jaar)	1.668.157	1.639.443	1.632.493	1.625.542	1.618.592	1.611.641
Tarief 4 (1-10 GWh/jaar)	1.359.943	1.326.552	1.320.929	1.315.305	1.309.681	1.304.057
Tarief 5 (>10 GWh/jaar)	631.465	627.505	624.845	622.184	619.524	616.864

Tabel: Voorspelde volumes per tariefschijf voor gas

Uit de bovenstaande tabel blijkt echter dat de gefactureerde volumes T2, die 56% van het gridfeevolume vertegenwoordigen, volgens de prognoses van SIBELGA met 24% zouden stijgen. In haar antwoorden op de vragen van BRUGEL preciseert SIBELGA evenwel het volgende:

- De gasvolumes voor 2025-2029 zijn geraamd op basis van de historische trend, gecorrigeerd voor de graaddagenfactor.
- Het jaar 2023 werd sterk beïnvloed door gunstige weersomstandigheden (die lijken aan te houden tot in 2024) en de gridfee van 2023 kende ook een groot volume aan correcties op afnames van 2022.

BRUGEL vraagt aan SIBELGA om, in het kader van haar aangepaste voorstel, de impact van de correcties in 2023 te verstrekken (cf. toegestuurde gegevens voor elektriciteit), evenals de correcties op basis van graaddagen. Zonder deze bewijselementen lijken de volumeprognoses voor een belangrijke tariefcategorie (T2) twijfelachtig. BRUGEL vraagt SIBELGA om deze prognose te herwerken in haar aangepaste tariefvoorstel.

Bovendien heeft BRUGEL, in het licht van de recente actualiteit, SIBELGA gevraagd naar de impact van het verdwijnen van een grote industriële afnemer van gas (Audi Vorst). **BRUGEL zou het verstandig vinden om een lichte daling van de verbruiksvolumes (in het T5-segment) op te nemen in het aangepaste tariefvoorstel.**

4.3 Verdeelsleutels

Het gaat om de sleutels zoals gedefinieerd in deel 2 van de tariefmethodologie, d.w.z. de sleutels die door de DNB worden gebruikt om kosten toe te wijzen aan de verschillende groepen afnemers.

SIBELGA heeft alle vragen van BRUGEL over dit punt en over de evolutie tussen 2020-2024 en 2025-2029 op bevredigende wijze beantwoord.

In het kader van dit tariefvoorstel aanvaardt BRUGEL, bij gebrek aan andere precieze elementen, de sleutel "meting en telling" die de verdeling vastlegt tussen

MS (18%) en LS (82%) van de kosten met betrekking tot "uitlezing en verwerking van de gegevens".

BRUGEL nodigt SIBELGA echter uit om deze verschillende uitlezings- en gegevensverwerkingskosten in detail per klantencategorie op te volgen om deze sleutel voor de toekomstige boekjaren te verfijnen.

4.4 Analyse van de IT-kosten

4.4.1 Methodologische context

In punt 7.8.2 van de tariefmethodologie wordt de vaststelling van de IT-kosten voor de periode 2025-2029 gespecificeerd. Er wordt gespecificeerd dat de kosten van het Smartrias-project moeten worden verwijderd¹⁷ uit de historische BAU-kostenbasis.

De IT-kosten worden ook behandeld in de punten 6.3 en 6.4.2 van het motiveringsverslag¹⁸ over de keuze van het reguleringsmodel.

4.4.1.1 Tariefbudget en gemaakte uitgaven voor het Smartrias-project

In 2018 en 2019 maakte het Smartrias-project deel uit van de niet-beheersbare kosten, wat de afwezigheid van een tariefbudget verklaart. Voor de periode 2020-2024 bepaalt punt 1.1.4.7 van de tariefmethodologie die van toepassing is op deze periode dat het beheersbare budget voor de IT-kosten mag worden verhoogd met 85% van het totale bedrag dat in 2017 werd gerealiseerd en met 100% van de structuurkosten van Atrias.

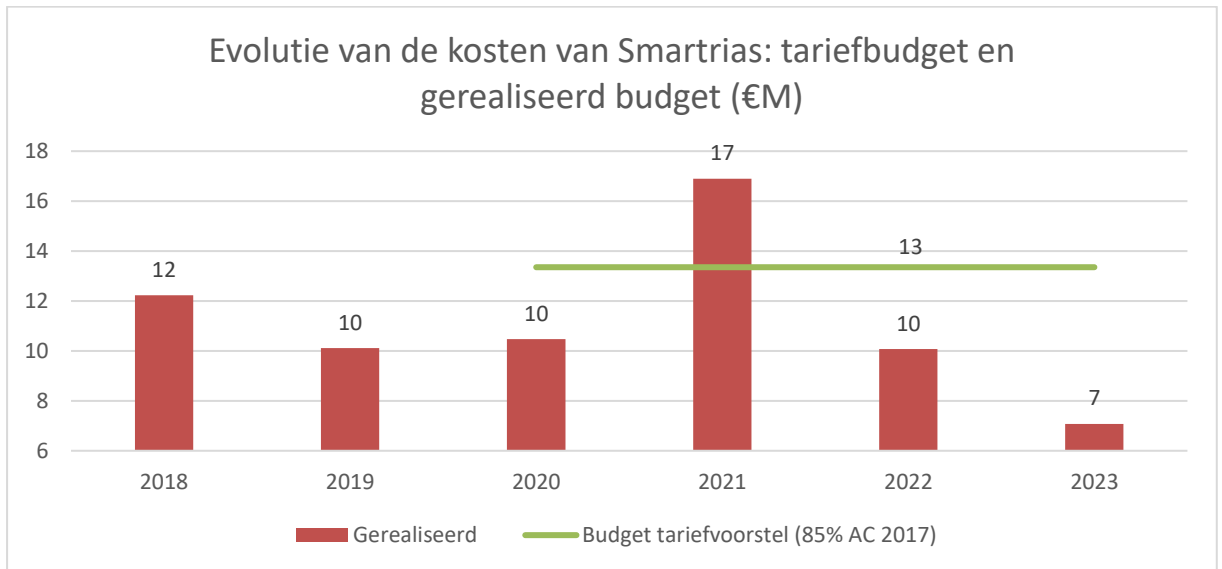
Uit de cijfers waarover BRUGEL beschikt, blijkt nu dat het budget voor de IT-kosten zo te ruim geschat is, aangezien de uitgaven van Smartrias voor de jaren 2020, 2022, 2023 (en zeer waarschijnlijk ook voor 2024) veel lager blijken te zijn dan 85% van het werkelijke cijfer voor 2017.

Deze realiteit, die de door de tariefmethodologie opgelegde verwijdering vereist, wordt weergegeven in de volgende grafiek.

¹⁷ Deze verwijdering wordt noodzakelijk gemaakt door:

1. De vergelijking tussen het tariefbudget en de bedragen die daadwerkelijk zijn uitgegeven voor het Smartrias-project;
2. De prognose van de uitgaven voor het Smartrias-project in de periode 2025-2029, rekening houdend met de go live in 2021;
3. De verplichting voor SIBELGA, volgens punt 7.2.1.1 van het eerste deel van de methodologie, om een aanvraag in te dienen voor bijkomende kosten voor de implementatie van een nieuw MIG (d.w.z. een nieuw Smartrias-project).

¹⁸ <https://BRUGEL.brussels/publication/document/notype/2023/fr/Annexe-2a-Rapport-motivation-Modele-regulation.pdf>

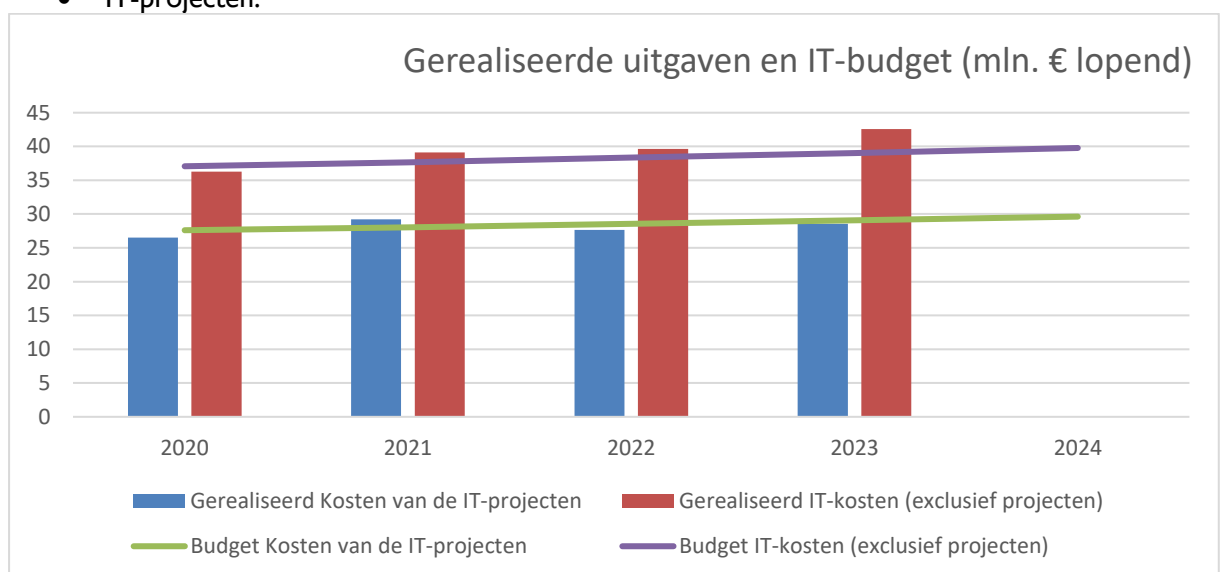
Grafiek: gerealiseerde uitgaven en tariefbudget Smartrias

4.4.1.2 Gerealiseerde IT-uitgaven van SIBELGA

Uit een analyse van alle IT-uitgaven van SIBELGA vanaf 2020 blijkt dat het IT-uitgavenbudget volledig door SIBELGA is gebruikt, ook al was het te hoog in verhouding tot de historische uitgaven van SIBELGA enerzijds en in verhouding tot de werkelijke Smartrias-uitgaven anderzijds.

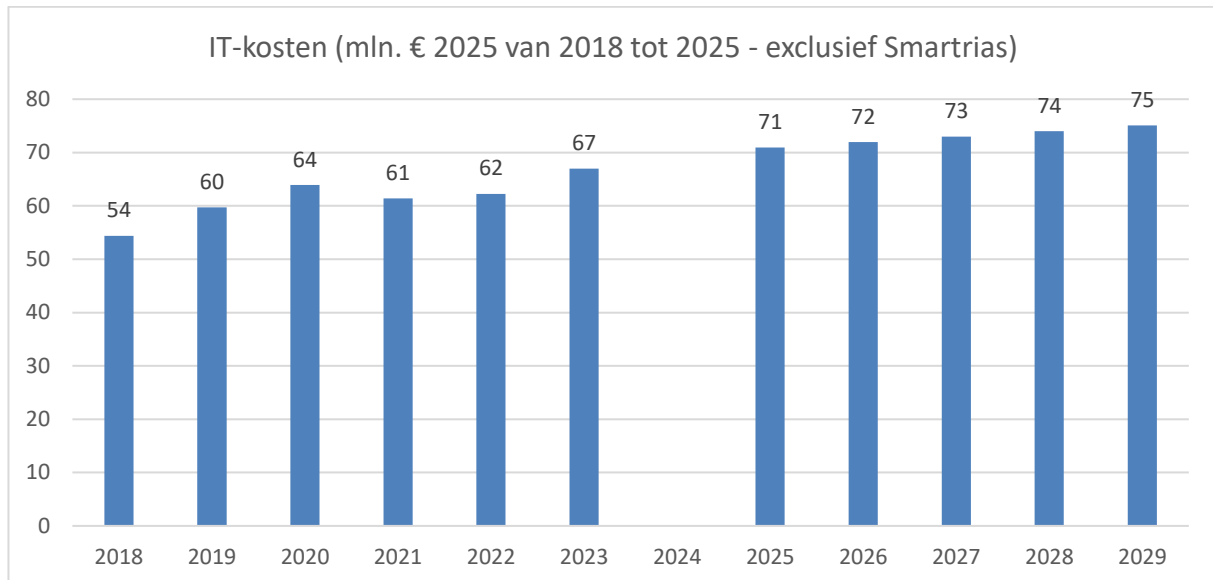
Deze realiteit wordt weergegeven in de onderstaande grafiek, waarin een vergelijking kan worden gemaakt tussen de tariefbudgetten en de gerealiseerde uitgaven voor de twee betrokken posten:

- IT-kosten (exclusief projecten) en
- IT-projecten.

Grafiek: gerealiseerde uitgaven en tariefbudget IT.

De IT-kosten van SIBELGA zijn dus sterk gestegen in de periode 2020-2024 en de gegevens waarover BRUGEL beschikt, tonen een aanhoudende stijging van de IT-kosten van SIBELGA.

4.4.1.3 Prognoses van de Smartrias-uitgaven voor de periode 2025-2029

Zowel de cijfers die SIBELGA in haar laatste beschikbare IT-roadmap (daterend van september 2023) voorlegt als de bedragen waarin SIBELGA in haar tariefvoorstel van 27 mei 2024 voorziet, tonen aan dat de uitgaven voor het Smartrias-project ruim onder het tariefbudget 2020-2024 voor 2024 liggen enerzijds, en voor de daaropvolgende jaren anderzijds.

Deze realiteit wordt weergegeven in de onderstaande tabel.

Programma (in € K)	2024	2025	2026	2027	2028
Roadmap 23-27: Atrias Run cost	6.644	6.644	6.644	6.644	6.644
Tariefvoorstel 25-29: Atrias Run cost	7.329	7.329	7.329	7.329	7.329
Roadmap IT 23-27: Atrias&Mig evoluties + reguleringen	853		6.000		

Tabel: Roadmap IT 2024-2028: uittreksels uit de prognoses.

Er moet ook rekening worden gehouden met de besparingen die SIBELGA genereert bij de buitengebruikstelling van het platform dat door Smartrias wordt vervangen.

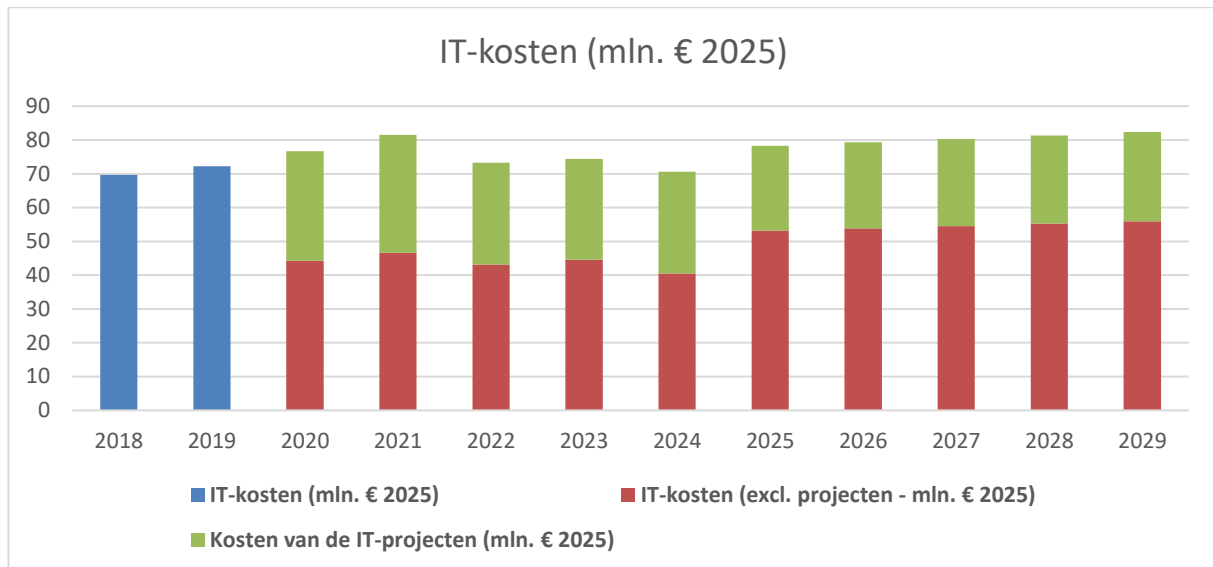
Volgens de documenten die SIBELGA heeft opgestuurd, meer bepaald bijlage 5 bij het tariefvoorstel 2025-2029, vond deze buitengebruikstelling plaats in 2022 en leverde dit een besparing op van € 2,2 mln. (lopend).

4.4.2 Inhoud van het verzoek van SIBELGA

In haar tariefvoorstel van 27 mei 2024 vraagt SIBELGA een bedrag (€ 2025) van € 78.280.575 om haar IT-kosten te dekken:

- € 53.165.575 voor de IT-kosten (excl. projecten);
- € 25.115.000 voor de kosten van de IT-projecten.

4.4.2.1 Historische evolutie van de IT-kosten van SIBELGA

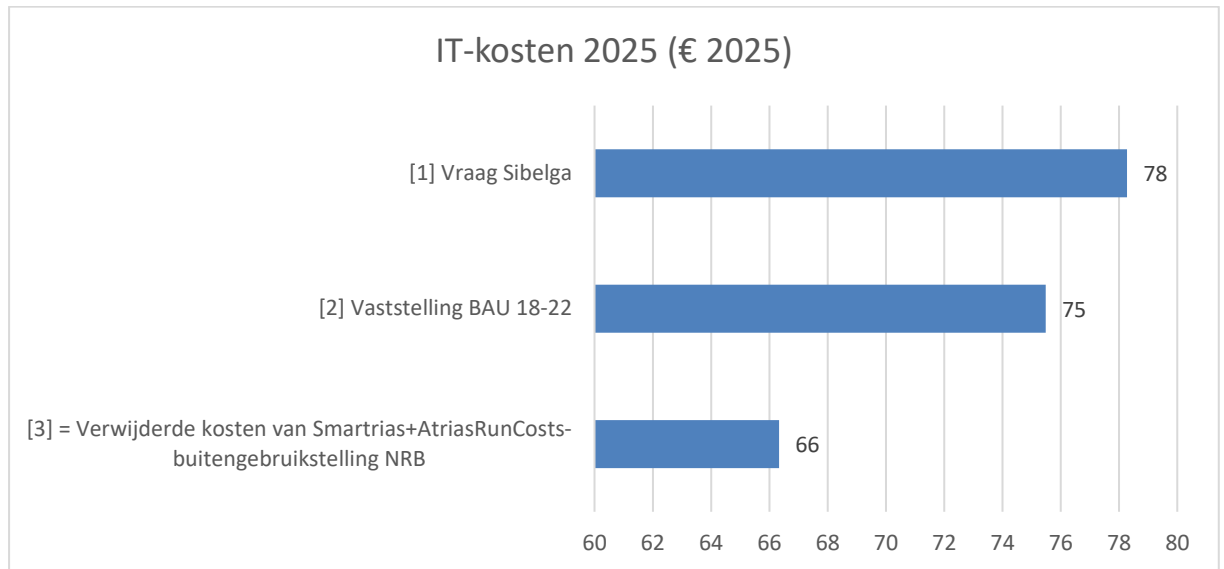
Grafiek: gerealiseerde IT-kosten (2018-2023), gebudgetteerd door het tariefvoorstel 2024-2024 (2024) en gebudgetteerd door het tariefvoorstel 2025-2029 van 27 mei 2024 (details voor 2018 en 2019 zijn niet beschikbaar)

De bovenstaande grafiek laat zien dat de IT-budgetaanvraag van SIBELGA voor 2025 met 5% is gestegen ten opzichte van de laatst bekende reële situatie (2023). Deze stijging is het netto-effect van een stijging van 19% in het budget voor de IT-kosten (excl. projecten), terwijl de kosten voor de IT-projecten met 16% dalen.

Ook hier werden, aansluitend op de punten 4.4.1.2 en 4.4.1.3 hierboven, de besparingen die werden gegenereerd door de buitengebruikstelling van het platform dat werd vervangen door de deliverable van het Smartrias-project, gecompenseerd door nieuwe uitgaven.

4.4.2.2 Analyse van de door SIBELGA aangevraagde budgetten

Tijdens de denkoefeningen en uitwisselingen die gepaard gingen met de ontwikkeling van de tariefmethodologie 2025-2029, werden verschillende scenario's in overweging genomen. Ze worden weergegeven in de grafiek hieronder.

Grafiek: Scenario's voor de vaststelling van de IT-kosten

- Het bedrag [1] van € 78 mln. 2025 is het verzoek van SIBELGA (tariefvoorstel 2025-2029);
- Het bedrag [2] van € 75 mln. 2025 is het resultaat van de berekening gedefinieerd in 7.2.1.1 van het eerste deel van de tariefmethodologie 2025-2029 indien de IT-kosten beschouwd zouden worden als normale OPEX, d.w.z. zonder de verwijdering die voor IT-kosten wordt opgelegd in punt 7.8.2 van het eerste deel van de tariefmethodologie;
- Het bedrag [3] is de som van de volgende elementen:
 - Het totaal dat wordt verkregen door de formule in punt 7.2.1.1 van het eerste deel van de tariefmethodologie toe te passen zonder rekening te houden met de kosten van Smartrias (€ 61 mln. 2025);
 - De Atrias run costs (€ 7,329 mln. 2025) zoals voorgesteld in het tariefvoorstel van 27 mei 2024;
 - Het bedrag van € -2,2 mln.¹⁹ dat SIBELGA heeft bespaard bij de buitengebruikstelling van het platform dat werd vervangen door Smartrias.

Uit de hierboven gepresenteerde gegevens blijkt duidelijk dat SIBELGA voor 2025 een hoger bedrag heeft gevraagd dan wat aan SIBELGA zou zijn toegekend als het Smartrias-project (dat nochtans is afgerond, waarvoor de uitgaven veel lager bleken te zijn dan de overeengekomen tariefbudgetten en dat in de toekomst minder kosten zal genereren) als om het even welke operationele kosten zou zijn beschouwd.

Het door SIBELGA gevraagde bedrag van € 78 mln. 2025 lijkt daarom duidelijk te hoog.

¹⁹ Dit bedrag zou eventueel moeten worden in € 2025.

4.4.3 Analyse van het verzoek van SIBELGA door een externe adviseur

4.4.3.1 Context

BRUGEL heeft een overheidsopdracht uitgeschreven om de adviezen in te winnen van een deskundigenbureau dat "een *kritisch en onafhankelijk advies zal uitbrengen over de werking en de informaticakosten van de gas- en elektriciteitsnetbeheerder van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, SIBELGA*". Punt 26 van het eerste deel van de tariefmethodologie voorziet met name in een dergelijke audit.

BRUGEL heeft een auditor geselecteerd die samen met SIBELGA een werkplan heeft opgesteld. Dit plan omvatte de doorgifte van de gegevens ter beschikking van BRUGEL, evenals verschillende technische vergaderingen met SIBELGA en een schriftelijke vraag- en antwoordfase.

BRUGEL heeft op 12 september 2024 een eindverslag ontvangen, dat als bijlage bij deze beslissing is gevoegd. BRUGEL nodigt SIBELGA uit om de elementen door te geven die de vertrouwelijkheid vereisen van bepaalde erin opgenomen inlichtingen bij een eventuele publicatie.

4.4.3.2 Belangrijkste resultaten van de audit

Ten behoeve van deze beslissing zijn de bevindingen en aanbevelingen van de auditor onderverdeeld in verschillende hoofdstukken.

4.4.3.2.1 Change (Corporate Plan, of Roadmap IT)

4.4.3.2.1.1 Duidelijkheid van de rapportage

De auditor doet aanbevelingen om de jaarlijkse en meerjarige follow-up van de projecten te vergemakkelijken en beveelt aan om de informatie die voor elk project in het Corporate Plan²⁰ wordt verstrekt, aan te vullen.

Deze aanbevelingen laten zien dat de huidige follow-up voor verbetering vatbaar is en niet overeenstemt met de beste praktijken.

4.4.3.2.1.2 Nauwkeurigere follow-up van de projecten in fase 1

De auditor beveelt een nauwkeurigere follow-up van de projecten in fase I aan.

Deze aanbevelingen laten zien dat de huidige follow-up voor verbetering vatbaar is en niet overeenstemt met de beste praktijken.

4.4.3.2.1.3 Projecten met overwegend "business"-componenten

De auditor beveelt aan dat de "business"-projecten ex ante zo nauwkeurig mogelijk worden geïdentificeerd om te bepalen of ze (geheel of gedeeltelijk) moeten worden opgenomen in de financiële ruimte van het Corporate Plan.

²⁰ Document dat gelijkwaardig is aan de Roadmap IT.

Deze aanbevelingen tonen aan dat de huidige rapportage en de nomenclatuur van projecten twijfel kan doen rijzen over de kwalificatie van de IT-kosten van SIBELGA, die businesskosten bevatten.

4.4.3.2.1.4 Standaardpercentages onvoorziene uitgaven

De auditor beveelt aan om niet te voorzien in algemene onvoorziene uitgaven naast het individuele percentage per project.

Deze aanbeveling laat uitschijnen dat de aanvraag van SIBELGA overschat is, aangezien er buitensporige budgettaire "veiligheidsmarges" zijn genomen.

4.4.3.2.1.5 Gebruik van een theoretisch percentage "blended rate"

De auditeur beveelt aan om een geactualiseerd model voor de berekening van de blended rate te verkrijgen en dit jaarlijks te vergelijken met de werkelijk door SIBELGA gemaakte kosten op boekhoudkundig niveau om te kunnen anticiperen op belangrijke afwijkingen tussen het theoretische percentage en de werkelijke kosten.

Deze aanbeveling laat uitschijnen dat de financiële rapportage van de geraamde en gerealiseerde projectkosten voor verbetering vatbaar is, dat ze geen perfect accuraat beeld geeft van de gebudgetteerde en gerealiseerde kosten van de projecten en dat deze tekortkoming kan leiden tot suboptimale beslissingen, rekening houdend met de opmerkingen hieronder over het gebruik van de businesscases en de ROI.

4.4.3.2.1.6 Gebruik van de businesscases (1)

De auditor beveelt aan om de ROI van elk project of programma jaarlijks te rapporteren en op te volgen, zelfs voor projecten die worden opgelegd door een reguleringskader.

Uit deze aanbeveling blijkt dat de follow-up van de beslissingen tot goedkeuring van de uitgaven voor IT-projecten voor verbetering vatbaar is.

4.4.3.2.1.7 Gebruik van de businesscases (2)

Voor elk project beveelt de auditor aan meetbare doelstellingen te definiëren, de gecreëerde waarde te kwantificeren en dus de bijdrage van de uitvoering van het project aan de strategische krachtlijn in kwestie te kwantificeren.

Uit deze aanbeveling blijkt dat de follow-up van de beslissingen tot goedkeuring van de uitgaven voor IT-projecten voor verbetering vatbaar is.

4.4.3.2.2 Run

4.4.3.2.2.1 Application licences & maintenance costs

Uit het verslag van de auditor blijkt dat het beheer van de licenties van SIBELGA aanzienlijk kan worden verbeterd, wat erop wijst dat deze belangrijke post kosten bevat die kunnen worden vermeden.

4.4.3.2.2.2 *End User support & evolutive maintenance*

Uit het verslag van de auditor blijkt dat de berekening die SIBELGA heeft gemaakt voor de toekomstige raming van deze kosten, niet volledig is en dat het door SIBELGA gevraagde budget niet naar behoren kan worden onderbouwd.

4.4.3.2.2.3 *Managed services*

De auditeur beveelt aan om de follow-up van de contracten die de top 5 leveranciers qua waarde vormen ("preferred vendors") te verbeteren, voornamelijk met betrekking tot de indexering. Deze verbeterde follow-up kan leiden tot een verlaging van de kosten.

4.4.3.2.2.4 *Enable activities:*

Voor verschillende VTE's die door SIBELGA werden gerapporteerd als deel uitmakend van IT, kon de auditor aan het einde van zijn auditperiode hun functies en toegevoegde waarde niet duidelijk vaststellen en hij beveelt aan een gedetailleerde motivering te verkrijgen. Voor verschillende VTE's beveelt de auditor een herindeling aan van de functies buiten IT volgens verschillende verdeelsleutels.

Deze aanbeveling laat uitschijnen dat deze kosten vermeden zouden kunnen worden.

4.4.3.2.2.5 *Personal development activities:*

De auditor beveelt aan om dit budget te verwijderen uit het IT-budget, aangezien het elders in de onderneming is opgenomen.

Deze aanbeveling laat uitschijnen dat deze kosten vermeden zouden kunnen worden.

4.4.3.2.2.6 *IT4IT*

De auditeur beveelt aan om in het budget voor 2025 onderscheid te maken tussen de projecten/acties die tot nu toe bekend zijn en een raming te maken van het aandeel onbekende projecten, om de geplande budgetten voor elk project te kunnen verantwoorden (met name op het gebied van IT-veiligheid).

De auditor beveelt aan verbeteringen aan te brengen in deze budgetten.

4.4.3.2.3 *Strategie en algemeen*

De auditor beveelt aan om de bijdrage van de doelstellingen van de IT-afdeling (BDS) aan de doelstellingen van de onderneming beter te meten.

De auditor erkent dat het moeilijk is om de IT-budgetten te plannen voor perioden langer dan 3 jaar.

De auditor beveelt aan om de gerealiseerde resultaten beter op te volgen in verhouding tot het budget van het corporate plan.

4.4.3.2.4 Finance en organisatie

De auditor beveelt het gebruik aan van een kostenmodel gebaseerd op de definitie van de diensten (bv. Technology Business Management TBM) om de transparantie, optimalisatie en planning van de IT-kosten te verbeteren.

4.4.4 Analyse van het verzoek van SIBELGA door BRUGEL

4.4.4.1 Bottom-upaanpak

Naast de vragen die samen met de door BRUGEL geselecteerde auditor werden gesteld, werden andere vragen aan SIBELGA gericht, die voornamelijk betrekking hadden op specifieke kosten en projecten.

De opmerkingen van BRUGEL worden hieronder weergegeven. Uit de antwoorden van SIBELGA blijkt ook dat bepaalde door SIBELGA voorgestelde kosten in de aangepaste tariefvoorstellen moeten worden gecorrigeerd.

4.4.4.2 Vaststellingen van BRUGEL

Wat IT-veiligheid betreft, begrijpt BRUGEL dat dit onderwerp bijzondere aandacht krijgt en investeringen vereist. Toch blijkt dat SIBELGA momenteel geen volledig en precies beeld heeft van het budgettaire traject voor de kosten die nodig zijn om de uitdagingen op het vlak van transformatie en naleving op dit gebied aan te gaan.

Wat betreft de invoering van een sms-dienst om de Brusselaars te contacteren en hen te waarschuwen voor defecten op het distributienet, stelt BRUGEL zich vragen bij de relevantie van deze uitgave in het licht van de huidige technologische alternatieven.

Wat de invoering van de geëvolueerde tarifiering en de door SIBELGA geraamde kosten betreft, is BRUGEL van mening dat het voorbarig is om in 2024 een budget voor deze ontwikkelingen te voorzien, voordat de roadmap met betrekking tot de invoering van die geëvolueerde tarifiering is opgesteld (verwacht voor september 2025, zie punt 7.4.2.2.4 van het tweede deel van de tariefmethodologie 2025-2029). In die roadmap wordt SIBELGA immers expliciet verzocht om de kosten te kwantificeren van de implementatie van deze tarifiering, die specifiek moeten worden gevalideerd. **BRUGEL nodigt SIBELGA uit om een aanvraag voor bijkomende kosten voor deze ontwikkeling in te dienen. Om een beslissing te verkrijgen ter goedkeuring van haar aangepaste tariefvoorstel, moet SIBELGA deze kosten schrappen uit haar aanvraag inzake de IT-kosten.**

Wat betreft de kosten voor Atrias-Space X, verwijst BRUGEL naar punt 7.2.1.1 van het eerste deel van de tariefmethodologie, waarin wordt gespecificeerd: "*Bovendien zal een groot project zoals de gezamenlijke uitrol van een nieuwe MIG door de Belgische DNB's in alle gevallen het voorwerp uitmaken van een specifieke aanvraag voor bijkomende kosten en kan het niet worden opgenomen in de BAU.*" **BRUGEL nodigt SIBELGA uit om, met het oog op de validatie van haar tariefvoorstel, in haar aangepaste tariefvoorstel slechts beperkte verkennende kosten op te nemen die verband houden met de grote evoluties van Atrias, Space X of de nieuwe MIG.**

Met betrekking tot de kosten die SIBELGA indient als IT-kosten, maar die kosten blijken te zijn die verband houden met de business (bijvoorbeeld een studie met betrekking tot de definitie van de b2b-behoefte, "studie en identificatie van de verschillende AI-projecten die moeten worden uitgevoerd in het kader van de modernisering van de human resources", "Activiteiten

met betrekking tot Corporate PMO", "Activiteiten met betrekking tot Corporate Performance & Process Management", "Activiteiten voor de transformatie van de business die niet noodzakelijk een zeer sterke IT-component hebben", enz.), **nodigt BRUGEL SIBELGA uit om ze opnieuw in te delen in haar aangepaste tariefvoorstel om een goedkeuringsbeslissing te verkrijgen**²¹.

Wat de "Smart Roll out" betreft, blijkt uit de antwoorden van SIBELGA op de vragen van BRUGEL niet duidelijk dat het door SIBELGA gevraagde bedrag geen dubbele telling vormt met betrekking tot de bijkomende kosten voor Smart. BRUGEL vraagt aan SIBELGA om, teneinde een beslissing tot goedkeuring van haar aangepaste tariefvoorstel te verkrijgen, hierover verduidelijkingen te verschaffen en eventueel de nodige correcties aan te brengen.

Met betrekking tot het gevraagde budget voor het conversieproject SAP S/4 Hana en meer bepaald de technische conversie van SAP ECC 6.0 naar SAP S4 HANA, vraagt BRUGEL aan SIBELGA om, teneinde een beslissing tot goedkeuring van haar aangepaste tariefvoorstel te verkrijgen, over alle details van de opbouw van dit budget te beschikken of, bij gebrek daaraan, een correctiekorting voor te stellen.

Wat het gebruik van businesscases door SIBELGA betreft, blijkt uit de antwoorden van SIBELGA op de vragen van BRUGEL dat SIBELGA niet ex post controleert of de businesscases die aan de basis lagen van de toekenning van een budget voor een project, daadwerkelijk correct zijn gebleken, zowel op het vlak van de uitgaven als op het vlak van het rendement, met inbegrip van een herberekening van de ROI op basis van gerealiseerde gegevens. Afgezien van de kostenverminderingen die verband houden met bepaalde buitengebruikstellingen, verbaast het BRUGEL dat er in de toekomst niet nog meer kostenverminderingen zullen zijn als gevolg van de geïmplementeerde IT-projecten om de werking en de efficiëntie van SIBELGA te verbeteren. BRUGEL nodigt SIBELGA uit om haar processen te verbeteren om deze actie, die deel uitmaakt van de goede praktijken inzake beheer, te verwezenlijken.

Wat het DOMUS-project betreft, blijkt uit de antwoorden van SIBELGA op de vragen van BRUGEL dat dit project slecht werd begroot, dat de businesscase nu volledig achterhaald is en dat het project volgens BRUGEL nu "too big to fail" is, d.w.z. dat het te laat is om het terug te draaien, wat nochtans een mogelijke aanpak had kunnen zijn. Dit voorbeeld doet twijfels rijzen over de efficiëntie van de uitgaven die SIBELGA vastlegt voor haar IT-projecten.

Wat het project "Mobiel KEFE" betreft, blijkt uit de antwoorden van SIBELGA dat dit project werd geannuleerd. BRUGEL verzoekt SIBELGA, om een beslissing tot goedkeuring van haar tariefvoorstel te ontvangen, de nodige correctie aan te brengen (vermindering van het budget met € 109K).

BRUGEL heeft grote twijfels over de meerwaarde van het project "geïntegreerd HRIS-platform". De formulering en de beoordeling van de voordelen is gebaseerd op ogenschijnlijk subjectieve criteria, waarvan de waardebeoordeling onvoldoende is aangetoond. BRUGEL nodigt SIBELGA uit om, teneinde een beslissing tot goedkeuring van haar aangepaste tariefvoorstel te verkrijgen, dit project te schrappen of het gevraagde bedrag aanzienlijk te corrigeren.

Wat het CSRD-project betreft, blijkt uit de antwoorden van SIBELGA op de vragen van BRUGEL dat het bedrag van de uitgaven in 2025 zeer onvoldoende gerechtvaardigd is en BRUGEL nodigt

²¹ Moet SIBELGA, in voorkomend geval, jaarlijks ex post een gedetailleerde follow-up van deze verschillende "niet-IT"-prestaties doorgeven?

SIBELGA uit om dit verzoek te corrigeren om een beslissing tot goedkeuring van haar aangepaste tariefvoorstel te verkrijgen.

Wat het project "continuous improvement projects (to define)" betreft, blijkt uit de antwoorden van SIBELGA op de vragen van BRUGEL dat dit project verkeerd werd ingedeeld, wat twijfel doet rijzen over andere indelingsfouten van SIBELGA ten nadele van de distributietarieven zou hebben begaan. Bovendien heeft BRUGEL, na SIBELGA nochtans om de businesscase met betrekking tot de verschillende initiatieven "klantenervaring" te hebben gevraagd, slechts een beperkte samenvatting ontvangen van SIBELGA. Tot bewijs van het tegendeel bewijst niets dat deze businesscase bestaat, laat staan dat die een positief rendement heeft. Opdat SIBELGA een beslissing zou verkrijgen ter goedkeuring van haar aangepaste tariefvoorstel, vraagt BRUGEL aan SIBELGA om deze budgetten ernstig te herzien en/of de gevraagde documenten over te maken.

4.4.5 Standpunt van BRUGEL

Uit de bovenstaande elementen blijkt met name:

- Dat verschillende aspecten van het IT-beheer van SIBELGA voldoen aan de algemeen aanvaarde criteria van goed beheer;
- Dat verschillende aspecten van het aanvankelijke tariefvoorstel niet voldoen aan de in punt 26 van het eerste deel van de tariefmethodologie gedefinieerde minimumcriteria, met name:
 - o Dat de kosten die SIBELGA voor het jaar 2025 vooropstelt, soms overschat zijn;
 - o Dat de kosten die SIBELGA vooropstelt, gebaseerd zijn op een voorgeschiedenis waarin kosten vermeden hadden kunnen worden;
 - o Dat verschillende praktijken van SIBELGA moeten worden verbeterd om de IT-budgetten op de lange termijn te verlagen.

BRUGEL vraagt dus dat SIBELGA, om een goedkeuring van haar tariefvoorstel te verkrijgen, minstens:

- (i) **het bedrag van haar verzoek zoals geformuleerd in bijlage 5 van het tariefvoorstel met betrekking tot het budget van de IT-kosten aanzienlijk zou verlagen, rekening houdend met de hierboven uiteengezette elementen.**

BRUGEL is van mening dat een forfaitaire correctie te verkiezen is boven ingewikkelde en gedetailleerde discussies wanneer voor een aanpak per project wordt gekozen.

- (ii) **bepaalde geïdentificeerde fouten (KEFE-projecten, enz.) corrigeren en bepaalde projecten (SPACE X, enz.) verwijderen uit het oorspronkelijke budget.**

4.5 Analyse van de bijkomende kosten

4.5.1 Bijkomende kosten met betrekking tot investeringen in het elektriciteitsnet

4.5.1.1 Algemene beschouwingen

Vooreerst wil BRUGEL de aandacht van SIBELGA vestigen op de noodzaak om voor elke aanvraag voor bijkomende kosten te verwijzen naar de relevante bepalingen van de tariefmethodologie en de aanvraag te rechtvaardigen in overeenstemming met de specifieke vereisten van deze bepalingen. Deze oefening is geenszins in tegenspraak met de mogelijkheid die aan SIBELGA wordt geboden om verschillende projecten te combineren om de minimumdrempel van 3 miljoen euro, gecumuleerd over de periode 2025-2029, te bereiken.

4.5.1.2 Project betreffende de investeringen in het net

De aanvragen van aanvullende financiering voor de bijkomende kosten moeten betrekking hebben op een of meer projecten die waarschijnlijk bijkomende kosten met zich meebrengen, zoals gespecificeerd in paragraaf 7.2.2.1.1 van de methodologie 2025-2029. Zo komen de projecten in verband met het net, inzake de versterking, de vernieuwing en de uitbreiding van het distributienet in aanmerking voor deze aanvullende financiering.

Bovendien moeten deze projecten het volgende dekken: *alle bijkomende kosten over 2025-2029 met betrekking tot de uitbreiding, vernieuwing en versterking van het net (om het hoofd te bieden aan de stijging van de piekvraag op lokaal en globaal niveau, als gevolg van de elektrificatie van het gebruik, en waar van toepassing aan de toename van de gedecentraliseerde productie die tot congestie kan leiden), met inbegrip van de afschrijving van de overeenkomstige investeringen over 2025-2029 (zoals gedefinieerd in de tariefmethodologie, d.w.z. met inbegrip van de buitengebruikstellingskosten) en alle geïnduceerde OPEX, verminderd met de overeenkomstige baten. De baten omvatten ten minste de vermeden afschrijvingen die overeenstemmen met de vermeden investeringskosten in het geval van een versterking van het net²² die wordt uitgevoerd op het moment van de vernieuwing. Deze bijkomende kosten stemmen dus overeen met alle extra kosten die de DNB maakt in vergelijking met een situatie waarin deze uitbreidingen en versterkingen niet zouden worden uitgevoerd.*

Dit kan met name worden aangetoond door het verschil tussen de afschrijvings- en ontmantelingskosten van de door SIBELGA geraamde investeringen voor de uitbreiding, de vernieuwing en de versterking van het net en de CGCAPEXBAU die ermee verband houden. De door de DNB geraamde investeringen zullen door BRUGEL kritisch worden bekeken en gevalideerd, zowel wat de hoeveelheden als de kosten betreft."

Zo moeten de projecten:

- Een bijkomende reikwijdte hebben: het verschil tussen de totale kosten van de aanvullende projecten en de BAU-lasten zoals gedefinieerd in de methodologie. Deze bijkomende reikwijdte moet worden gemotiveerd door de DNB (bijvoorbeeld op basis van het ontwikkelingsplan) en gevalideerd door BRUGEL;

²² In de mate van het mogelijke zal de DNB de investeringen in netwerkuitbreiding, -versterking en -vernieuwing scheiden. In voorkomend geval zal Sibelga de moeilijkheden voorstellen die zich voordoen bij het indelen van bepaalde investeringen volgens dit onderscheid.

- Het hoofd bieden aan de piek als gevolg van de elektrificatie van de gebruiksvormen om congestie te voorkomen.

In paragraaf 7.2.2.1.2 van de tariefmethodologie 2025-2029 wordt gespecificeerd dat het aanvraagdossier het volgende moet bevatten: **"Een beschrijving en kostprijsberekening van alle activiteiten in verband met de vernieuwing, de versterking en de uitbreiding van het net die de DNB plant voor 2025-2029, die eventueel in één project kunnen worden gegroepeerd"**;

Deze methodologie staat de DNB inderdaad toe om zich te baseren op de OP's 2025-2029: **"Het aanvraagdossier kan gebaseerd zijn op het ontwerp van ontwikkelingsplan 2025-2029 dat de DNB moet indienen bij BRUGEL, waarbij de investeringskosten van het ontwerp van OP worden opgesplitst in uitbreiding, versterking en vernieuwing. In voorkomend geval zal SIBELGA de moeilijkheden voorstellen die zich voordoen bij het indelen van bepaalde investeringen volgens dit onderscheid."**

Met betrekking tot de rapportage van kosten die moeten worden gefinancierd door middel van aanvullende kostenfinanciering, bepaalt de methodologie het volgende:

- o De investeringen voorgesteld per jaar en per activaklasse volgens de activaclassificatie geïmplementeerd in het tabblad PI van het van kracht zijnde rapporteringsmodel, vergezeld van de overeenkomstige kwantitatieve ramingen. **Wanneer de versterkingen worden uitgevoerd als onderdeel van een vernieuwing van de activa, moeten de bijkomende kosten enkel de extra kosten omvatten in vergelijking met een identieke vernieuwing.**
- o De extra **uitbreidingskosten** (investeringen, afschrijvingen en buitendienststellingen) voorgesteld per jaar en per activaklasse volgens de activaclassificatie geïmplementeerd in het tabblad PI van het van kracht zijnde rapporteringsmodel, vergezeld van de overeenkomstige kwantitatieve ramingen.

Bijgevolg, om BRUGEL in staat te stellen een objectief onderzoek uit te voeren van de financieringsaanvraag van de bijkomende kosten van de DNB met betrekking tot de versterking van het net om de piek ten gevolge van de elektrificatie van de toepassingen op te vangen en om toekomstige congesties te vermijden, moet de financieringsaanvraag van de bijkomende netkosten de projecten voorstellen volgens de drie segmentaties aangegeven in de tariefmethodologie om onder andere de investeringsprojecten voor de versterking te onderscheiden van de vervangingsinvesteringen teneinde het deel van deze versterkingen te identificeren dat betrekking heeft op de vermogenspiek ten gevolge van de elektrificatie van de toepassingen.

De aanvraag voor financiering van bijkomende netkosten bevatte deze informatie niet. Daarom heeft BRUGEL aanvullende vragen geformuleerd in de vragenlijst van 10 juli 2024. De antwoorden van SIBELGA (in het bijzonder op vraag 19 van het antwoorddocument van SIBELGA) geven aan dat SIBELGA in dit stadium geen ondubbelzinnig onderscheid heeft kunnen maken tussen de investeringen voor de uitbreiding, de vernieuwing en de versterking van het net en verwijst naar eerdere uitwisselingen met BRUGEL over het model voor de OP's. SIBELGA presenteert evenmin:

- De vermeden investeringskosten in het geval van een versterking van het net die wordt uitgevoerd op het moment van een vernieuwing.
- Een raming van de toename van de piek, lokaal en in het algemeen, als gevolg van de elektrificatie van de toepassingen en, waar van toepassing, de toename van gedecentraliseerde productie, die tot congestie kan leiden en waarvoor specifieke investeringen vereist zijn.

In haar brief van 13 februari 2024 met betrekking tot de uitwisselingen tussen de teams van BRUGEL en SIBELGA over het nieuwe model voor de OP's, heeft SIBELGA geen voldoende onderbouwde elementen gepresenteerd om te bewijzen dat het technisch onmogelijk is om de investeringen te

onderscheiden volgens de drie door BRUGEL gevraagde categorieën, namelijk de vervanging, de versterking en de uitbreiding van het net.

Gelet op het voorgaande en op de bijkomende informatie die SIBELGA heeft verstrekt, is BRUGEL niet in staat om een rechtstreeks verband te leggen tussen de bijkomende kosten en hun doeleinden, zoals vereist in de tariefmethodologie. Bijgevolg kan BRUGEL het verzoek van SIBELGA voor de financiering van de bijkomende netkosten in zijn huidige vorm niet aanvaarden.

Aanpak van BRUGEL voor de financiering van de bijkomende netkosten

BRUGEL is van mening dat de energietransitie onvermijdelijk heel veel zal vergen van het elektriciteitsnet, met name als gevolg van de elektrische mobiliteit en de omschakeling van verwarmingstoestellen op elektriciteit. Op middellange termijn (2025-2027) kan echter niet worden uitgesloten dat het elektriciteitsnet een daling zal blijven registreren van de synchrone piek van de belastingen die op het net zijn aangesloten. Deze neerwaartse trend, die al enkele jaren wordt waargenomen, ging gepaard met een beleid om netassets te vervangen om de capaciteit van die assets systematisch te verhogen. Deze twee trends dragen dus samen bij aan de toename van de reservecapaciteit van het elektriciteitsnet.

Bovendien maken de prognoses van de DNB over de impact van elektrische voertuigen op het net het niet mogelijk om aanvullende investeringen op middellange termijn te identificeren. Als het echter om nieuwe toepassingen gaat, bieden S-vormige adoptiecurves niet voldoende reactietijd om zware investeringen te doen waarvoor ruim van tevoren in vergunningen moet worden voorzien. **BRUGEL kan het zich dus niet veroorloven om de DNB, door een gebrek aan motivering dat wordt vastgesteld in het verzoek tot financiering van de bijkomende kosten, te verhinderen om nog meer te investeren in het net in afwachting van een versnelde invoering van de nieuwe toepassingen, terwijl dit een onvermijdelijk vooruitzicht is.**

BRUGEL zal de bijkomende netkosten in twee fasen analyseren:

- In eerste instantie voor de periode 2025-2027: de DNB dient zijn verzoek tot financiering van de bijkomende kosten opnieuw in, zoals geëvalueerd voor de jaren 2025, 2026 en 2027 op basis van de projecten die worden voorgesteld in zijn ontwerpontwikkelingsplan voor het elektriciteitsnet. BRUGEL is inderdaad voorstander van de "no regret"-strategie van SIBELGA voor bijkomende investeringen voor de integratie van de nieuwe toepassingen, rekening houdend met de volgende voorwaarden:
 - De "no regret"-strategie, die inhoudt dat wordt afgezien van voorafgaande motivatie voor de aanvullende investeringen in verband met de nieuwe toepassingen, moet worden beperkt tot de periode 2025-2027;
 - Elk jaar moet SIBELGA in het kader van haar ontwerpen van ontwikkelingsplan (OP) de overcapaciteit evalueren die door de aanvullende investeringen wordt gegenereerd. Met dit voor ogen zal BRUGEL het model van de OP's aanpassen zodat het mogelijk wordt de nodige analyses voor de periode 2028 en 2029 van het tariefvoorstel uit te voeren.
- In een tweede fase, voor de periode 2028-2029: de DNB dient een extra aanvraag in voor bijkomende kosten voor de jaren 2028 en 2029 op basis van de motiveringsvereisten die in de tariefmethodologie worden vermeld. BRUGEL zal deze aanvraag onderzoeken, rekening houdend met de informatie die door de DNB moet worden verstrekt in overeenstemming met het nieuwe

model van de OP's²³. In deze optiek verduidelijkt BRUGEL hierbij zijn verzoek tot categorisering van de investeringsprojecten en de historische gegevens die moeten worden opgenomen in de aanvraag voor aanvullende financiering. Indien nodig kan BRUGEL, zoals voorzien in de tariefmethodologie, het model van deze extra aanvraag bepalen in overleg met SIBELGA.

- **Met betrekking tot de indeling van investeringen, met name kabels, transformatoren en aansluitingen LS, tussen "uitbreiding", "vervanging" en "versterking" op basis van het ontstaansfeit:**

BRUGEL beveelt de volgende indeling aan:

- Een **uitbreiding** is het resultaat van een aanvraag voor een individuele of collectieve aansluiting op een plaats die voorheen niet werd bevoorrad en waarvoor de installatie van nieuwe specifieke assets vereist is:
 - Heeft uiteraard betrekking op de verkavelingen: levering aan het geografische gebied + integratie in het bestaande net
 - Heeft betrekking op nieuwe gebouwen en gebouwencomplexen: afhankelijk van het geval, hun MS- of LS-aansluiting, de transformator MS/LS (als de gevraagde capaciteit > 50% van de capaciteit van de transfo is), het interne LS-net en de LS-aftakkingen met betrekking tot dit gebouw of deze gebouwen.
 - Heeft betrekking op ruimten met een nieuwe bestemming (bv. het handelsgebied Dockx): wanneer een historisch net volledig buiten gebruik is gesteld, vormen het nieuwe HS-net en het nieuwe LS-net die dat het gebied van stroom voorzien en de integratie in het bestaande net, een uitbreiding.
 - Heeft betrekking op de gebouwen die een andere bestemming hebben gekregen: bijvoorbeeld een bedrijfsgebouw met een MS-aansluiting dat is omgevormd tot woongebouw →, de plaatsing van een nieuwe transformator (alleen als de lokale capaciteitsbehoefte groter is dan 50% van de capaciteit), het interne LS-net en de LS-aftakkingen met betrekking tot deze gebouwen.

- Een **vervanging** is het resultaat van een vaststelling van slijtage (verzwakt asset) of veroudering (het asset voldoet niet meer aan de normen, veiligheidsstandaarden enz.) en van een verzoek tot verplaatsing (wegwerkzaamheden) of coördinatie, enz. voor zover de gemeten stromen opgeteld bij de bekende voorspelde stromen (formele vraag van de klanten) op het niveau van het asset niet meer bedragen dan 80-90% (overeen te komen drempel) van de nominale capaciteit van het asset.
 - Investerings die aan deze criteria voldoen, kwalificeren als vervangingen, ongeacht de capaciteit (gelijk of groter) van het vervangende asset.
 - In het bijzonder zullen alle verplaatsingen of vervangingen van bestaande LS-aftakkingen (zelfs met een hogere capaciteit) na het leggen van LS-kabels worden beschouwd als vervangingsinvesteringen, zelfs als het leggen van de LS-kabels is ingegeven door een versterking.

²³ BRUGEL zal immers vóór eind 2024 een beslissing nemen over het nieuwe model van de OP's in overeenstemming met zijn beslissing over het beroep tot nietigverklaring dat SIBELGA heeft ingesteld tegen de vorige beslissing met betrekking tot het model van de OP's.

- Een **versterking** bestaat uit een investering die niet voldoet aan de criteria voor "uitbreiding" of "vervanging"; meer specifiek
 - wanneer een uitbreiding extra investeringen met zich meebrengt in vergelijking met het eenvoudigweg bevoorraden van de site en het integreren ervan in het bestaande net: bijvoorbeeld het versterken van een interconnectiepunt, het MS-net of een MS/LS-transformator buiten de site.
 - wanneer een asset uitsluitend wordt toegevoegd om de capaciteit van een bestaand asset te dupliceren: toevoeging van een 2e transformator in een kast, enz.
 - wanneer een MS/LS-transformator wordt geïnstalleerd als onderdeel van een uitbreiding en de capaciteit ervan groter is dan tweemaal de voor deze uitbreiding gevraagde capaciteit
 - ongeacht de capaciteit van een transformator die nieuw geïnstalleerd wordt als onderdeel van een uitbreiding van het type "nieuw gebouw of herbestemd gebouw", zal de voeding vanuit de cabine van een LS-net buiten dit gebouw het naburige LS-net versterken.
 - de investeringen die voldoen aan de bovenstaande vervangingscriteria MAAR waarvoor de gemeten flows opgeteld bij de bekende voorspelde flows (formele vraag van de klanten) op assetniveau groter zijn dan 80-90% (overeen te komen drempel) van de nominale capaciteit van de asset
 - investeringen in LS-aansluitingen en bescherming als gevolg van verzoeken om versterking van de klanten
 - De volgende investeringen vallen ook onder de categorie **versterking**:
 - investeringen om een bestaand net van 230 V om te bouwen of te ontdebellen naar 400 V; de belangrijkste reden voor deze investeringen is om de aansluiting van grotere belastingen (met name laadstations) mogelijk te maken en om stroomsterkte en spanningsvallen te beperken;
 - anticiperende investeringen, niet ingegeven door slijtage of veroudering of een noodzaak om te verplaatsen, in gebieden waar de gemeten stromen opgeteld bij de bekende verwachte stromen (formele aanvragen) niet meer bedragen dan 80-90% van de capaciteit van de assets.

Deze anticiperende investeringen zouden wel moeten kunnen worden gerechtvaardigd in het licht van "relevante" informatie die reeds is opgesomd in vorige opdrachten:

- Verwachte evolutie van het aantal elektrische voertuigen dat in Brussel moet worden beleverd, met een relevante geografische spreiding (informatie die bij voorkeur wordt toegestaan en gedeeld door Leefmilieu Brussel, Mobiliteit Brussel, SIBELGA en BRUGEL en periodiek opnieuw kritisch wordt bekeken)
 - Kennis van het gemiddelde oplaadgedrag van de gebruikers
 - Trend van de gebruiksduur van de piek voor de assets die versterkt moeten worden
- Dezelfde aanpak voor de conversies van mazout- en gasverwarming naar warmtepompen.

➤ **Wat betreft het historische beleid van investeringen in het elektriciteitsnet:**

Aangezien SIBELGA beweert geen historiek te hebben van de indeling in de categorieën "vervanging", "versterking" en "uitbreiding", beveelt BRUGEL aan om, naast de gegevens die zullen worden vereist in het nieuwe model van de OP's, de volgende informatie te verstrekken in de aanvullende aanvraag voor financiering van de bijkomende kosten voor de periode 2020-2024:

Wat betreft de historische vervangingsgraad van de assets:

- a) Het totale volume (aantal of aantal km naargelang het geval) van de belangrijkste assets (kabels, transformatoren, schakelborden HS-cabines en ALSB) op 31 december.
- b) Het totale volume (aantal of aantal km, naargelang het geval) van de assets die tijdens het jaar worden vervangen

→ Voor elk belangrijk asset geeft de verhouding b)/a) de vervangingsratio van het asset aan.

Wat betreft de historische versterkingsgraad van de assets:

BRUGEL vraagt SIBELGA om een zo goed mogelijke raming te geven van de historische capaciteitsratio: minstens voor MS- en LS-kabels (buiten gebruik gestelde kabels blijven ondergronds en zijn dus aanwezig in de GIS-databank) en MS/LS-transformatoren (jaarlijks aantal beperkt tot enkele tientallen) zou de inspanningen voor een historische analyse in principe beperkt moeten zijn.

4.5.1.3 Bijkomende kosten voor de afschrijvingen

4.5.1.3.1 Inhoud van het verzoek van SIBELGA

Bijlage 2 van het tariefvoorstel dat SIBELGA op 27 mei 2024 heeft ingediend, bevat een verzoek om bijkomende kosten om de door SIBELGA verwachte afschrijvingen voor de periode 2025-2029 te dekken.

SIBELGA voert immers aan dat de berekening van de BKCAPEXBAU zoals voorzien in de punten 6.2.2 en 7.2.1 van de tariefmethodologie ontoereikend is.

Coût additionnel demandé, exprimé en €2025	2025	2026	2027	2028	2029
Coûts additionnels	887	2.119	3.376	4.571	5.849

Tabel: door SIBELGA in bijlage 2 gevraagde bijkomende kosten ter dekking van de afschrijvingen van de in het elektriciteitsdistributienet geïnvesteerde activa voor de jaren 2025 tot 2029

Concreet en voor de geselecteerde activaklassen vraagt SIBELGA een verhoging van de BKCAPEXBAU tussen 3% (2025) en 22% (2029).

4.5.1.3.2 Analyse van het verzoek van SIBELGA

Uit het verzoek van SIBELGA, de antwoorden van SIBELGA op de vragen van BRUGEL en de analyse van de historische gegevens blijkt dat het verzoek van SIBELGA als redelijk kan worden beschouwd.

Het is inderdaad mogelijk dat de inflatie de stijging van de afschrijvingen niet volledig dekt als gevolg van de steeds hogere investeringen in het elektriciteitsdistributienet.

Er heerst echter een aanzienlijke mate van onzekerheid rond deze mogelijkheid, als gevolg van:

- het feit dat de BKCAPEXBAU worden berekend op basis van de afschrijvingen in 2024 (tot op heden onbekend);
- het feit dat de toekomstige investeringen van SIBELGA nog niet bekend zijn. Bovendien weken de investeringsprognoses van SIBELGA vaak aanzienlijk af van de daadwerkelijk gerealiseerde investeringen. Dit risico is des te reëler omdat het risico van onderinvestering een bekende beperking is van het TOTEX-model dat vanaf 2025 wordt toegepast;
- het feit dat de inflatiepercentages voor de toekomstige jaren nog niet bekend zijn.

Deze onzekerheid neemt toe naarmate de looptijd van de prognoses toeneemt, d.w.z. de vraag van SIBELGA is onzekerder voor 2029 dan voor 2025.

Bovendien blijkt uit de cijfers die SIBELGA in de modelverslagen heeft gepresenteerd en die het resultaat zijn van de interpretatie door SIBELGA van de tariefmethodologie met betrekking tot de inflatie, dat het daadwerkelijk door SIBELGA gevraagde bedrag kosten bevat die niet als bijkomende kosten kunnen worden beschouwd, als gevolg van de indexering van het verschil tussen de BKCAPEXBAU en de afschrijvingsprognoses.

Om een beslissing tot goedkeuring van haar aangepaste tariefvoorstel te verkrijgen, moet SIBELGA deze berekening aanpassen zodat de cijfers die in de verslagmodellen worden voorgesteld als bijkomende afschrijvingskosten (effectief gefinancierd door de distributietarieven) niet worden geïndexeerd of zodanig worden geïndexeerd dat ze enkel daadwerkelijk bijkomende kosten voorstellen.

Bovendien heeft SIBELGA gewezen op een materiële fout in de waardering van de inkomsten in verband met het nieuwe tarief voor interventie in het LS-net. BRUGEL vraagt dat deze correctie wordt opgenomen in het aangepaste tariefvoorstel.

4.5.2 Project om te investeren in de vervanging van bedrijfsvoertuigen door milieuvriendelijke voertuigen

Zoals uitgelegd in punt 5.6.1.1 moet elke projectaanvraag onderbouwd en gemotiveerd worden in het licht van de relevante bepalingen van de tariefmethodologie. Het bovengenoemde project verwijst daarom naar het punt met betrekking tot investeringen in het net. In die zin is het project niet naar behoren gemotiveerd. Op verzoek van BRUGEL heeft SIBELGA dit project geïdentificeerd als voortvloeiend uit een nieuwe wettelijke verplichting. BRUGEL vraagt dat het aangepaste tariefvoorstel het aanvullende antwoord van SIBELGA opneemt door het verzoek officieel te herformuleren.

BRUGEL is het eens met de juridische analyse van SIBELGA. In antwoord op onze vragen stelt SIBELGA een vermindering voor van +/- € 400K over de periode 2025-2029 op basis van een vergelijking tussen verbrandingsvoertuigen en elektrische voertuigen (belastingen, aankoop, verzekering, onderhoud, brandstof) op basis van de website van het Brussels Gewest waar deze vergelijking is gemaakt. BRUGEL vraagt SIBELGA om haar tariefvoorstel te corrigeren op basis van de verstrekte elementen.

BRUGEL vraagt ook aan SIBELGA:

- a) om, indien van toepassing, de criteria van het bestek te herzien om een breder gamma aan (minder dure) voertuigen te krijgen;
- b) de vervangingsperiode van de voertuigen eventueel te vertragen en/of te verlengen, rekening houdend met de waarschijnlijke veranderingen in de gewestelijke beleidsrichtlijnen;
- c) binnen dit specifieke kader de invoering te overwegen van nieuwe afschrijvingspercentages voor de elektrische voertuigen (afschrijving over meer dan 5 jaar).

Bovendien, en net als in punt 4.5.1.3.2, moet SIBELGA, om een beslissing tot goedkeuring van haar aangepaste tariefvoorstel te verkrijgen, de berekening aanpassen zodat de cijfers die in de verslagmodellen worden voorgesteld als bijkomende afschrijvingskosten (effectief gefinancierd door de distributietarieven) niet worden geïndexeerd of zodanig worden geïndexeerd dat ze enkel daadwerkelijk bijkomende kosten voorstellen.

SIBELGA heeft ook gewezen op twee correcties die in het aangepaste tariefvoorstel moeten worden aangebracht:

- a) correctie van de geplande afschrijvingen voor de jaren 2028-2029 naar aanleiding van een fout in de formule;
- b) correctie van de geplande afschrijvingen voor de categorieën K en L (vrachtwagens).

4.5.3 Bijkomende kosten voor de uitrol van de slimme meters

4.5.3.1 Verzoek van 27 mei 2024 om bijkomende kosten voor de uitrol van de slimme meters

In haar tariefvoorstel van 27 mei 2024 heeft SIBELGA een aanvraag voor bijkomende kosten voor de uitrol van de slimme meters in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bijgevoegd. Het gaat om een verandering van het voorlopige dossier dat SIBELGA op 27 december 2023 heeft ingediend.

Dit verzoek om bijkomende kosten werd geauditeerd door een extern bureau. Het eindverslag, dat als bijlage bij deze beslissing is gevoegd, heeft BRUGEL georiënteerd in deze beslissing over de door SIBELGA gevraagde extra kosten.

4.5.3.2 Analyse

Na analyse van het op 27 december 2023 door SIBELGA ingediende aanvraagdossier voor bijkomende kosten, werden aan SIBELGA een aantal opmerkingen geformuleerd over elementen van het aanvraagdossier die moesten worden gewijzigd om door BRUGEL te worden gevalideerd.

Uit de analyse van het dossier dat SIBELGA op 27 mei 2024 heeft ingediend, blijkt dat er wel degelijk rekening werd gehouden met verschillende opmerkingen van BRUGEL.

BRUGEL is verheugd over de kwaliteit van de door SIBELGA ingediende dossiers en over de goede samenwerking tijdens de analyse van deze dossiers door BRUGEL en de auditor.

De aanvraag van SIBELGA van 27 december 2023 bedroeg € 32,66 mln. 2025.

De aanvraag van SIBELGA van 27 mei 2024 betreft € 25,17 mln. 2025.

De accountant beveelt extra kosten aan van € 24,65 mln. 2025.

4.5.3.3 Advies van BRUGEL

In het algemeen is BRUGEL tevreden over de wijzigingen die SIBELGA in haar tariefvoorstel heeft aangebracht. SIBELGA zou echter nog een inspanning kunnen leveren wat betreft de toezichtkosten, in overeenstemming met het auditverslag.

Bovendien is uit de besprekingen met SIBELGA gebleken dat SIBELGA een aantal materiële correcties moet aanbrengen in haar aangepaste tariefvoorstel (correctie van het teken in de opname van de gegenereerde inkomsten in het tarief voor de plaatsing van nieuwe meters, correctie van het aantal meters dat moet worden weggehaald zonder vervanging, updates van de communicatie van de meters). BRUGEL verzoekt SIBELGA om de verschillende gewijzigde posten duidelijk te identificeren in het aangepaste tariefvoorstel.

4.5.4 Bijkomende kosten ter ondersteuning van de energietransitie

4.5.4.1 Algemene beschouwingen

BRUGEL herhaalt zijn verzoek wat betreft de noodzaak om voor elke aanvraag voor bijkomende kosten te verwijzen naar de relevante bepalingen van de tariefmethodologie en de aanvraag te rechtvaardigen in overeenstemming met de specifieke vereisten van deze bepalingen. Deze oefening is geenszins in tegenspraak met de mogelijkheid die aan SIBELGA wordt geboden om verschillende projecten te combineren om de minimumdrempel van 3 miljoen euro, gecumuleerd over de periode 2025-2029, te bereiken.

Zo constateert BRUGEL, in het algemeen, voor de bijkomende kosten die SIBELGA identificeert als zijnde kosten die vallen onder "de energietransitie", dat ze niet voldoende onderbouwd zijn met betrekking tot de punten 7.2.2.1.1. en 7.2.2.1.2. van de tariefmethodologie. Zo geeft SIBELGA niet duidelijk aan op welke aanvullende projectcategorie de aanvraag betrekking heeft, aangezien er geen rubriek "energietransitie" is. In antwoord op vragen van BRUGEL heeft SIBELGA meer details verstrekt. BRUGEL is dan ook van mening dat het aangepaste tariefvoorstel moet worden aangevuld met een afdoende motivering in het licht van de tariefmethodologie, zoals uiteengezet in het antwoord van SIBELGA.

De projecten waarop de verschillende aanvragen betrekking hebben, voldoen in grote lijnen aan de doelstellingen die ten grondslag liggen aan de methodologie en zijn gericht op het ondersteunen van de energietransitie.

4.5.4.2 Energiedeling

4.5.4.2.1 Volume van de transacties

BRUGEL vroeg zich af welke veronderstellingen in aanmerking werden genomen om het volume van de transacties vast te stellen. SIBELGA heeft toegelicht dat ze zich heeft gebaseerd op het jaar 2023 om haar prognose van het aantal nieuwe transacties per jaar op te stellen. De cijfers voor de eerste helft van 2024 lijken er echter op te wijzen dat de prognose onderschat is. **Op basis van de opmerking van BRUGEL lijken de nieuwe berekeningshypothese die SIBELGA in aanmerking neemt om de geactualiseerde prognose op te stellen, beter overeen te stemmen met de laatste waargenomen ontwikkelingen. Deze cijfers vertonen een stijgende trend.**

4.5.4.2.2 Beheer, coördinatie en projecten

BRUGEL plaatste vraagtekens bij de noodzaak/rechtvaardiging van meer dan 1 VTE. De antwoorden van SIBELGA zijn gedeeltelijk en rechtvaardigen niet volledig de inspanningen qua VTE die ze heeft geraamd. **BRUGEL nodigt SIBELGA dan ook uit om haar antwoord te vervolledigen en, indien nodig, de activiteit "Beheer, coördinatie en projecten" te verminderen.**

4.5.4.2.3 Verzoek om inlichtingen

BRUGEL vroeg zich af wat de aard was van de verzoeken om inlichtingen en de monitoring die aan hem werd verleend. BRUGEL betreurt het gebrek aan categorisering. In het licht van de meegeerde cijfers stelt BRUGEL een daling vast van het aantal verzoeken om inlichtingen, met name dankzij een betere communicatie. Bijgevolg **vindt BRUGEL het redelijk om een neerwaartse herziening te vragen van de evaluatie van de inspanningen van de klantendienst.**

4.5.4.2.4 Activering van een transactie voor energiedeling

BRUGEL plaatste vraagtekens bij de tijd die nodig was om het formulier te analyseren, de volledigheid en de geldigheid ervan te garanderen, namelijk twee uur. Bovendien werd geen verbetering van de behandelingstijd overwogen. BRUGEL is van mening dat het project voor de digitalisering van het formulier (dat vóór eind 2024 zal worden geïmplementeerd) en de ervaring de teams van SIBELGA in staat zullen stellen om tijd te winnen. Bijgevolg **vindt BRUGEL het redelijk om een neerwaartse herziening te vragen van de inspanningen.**

4.5.4.2.5 Beheer van de transacties voor energiedeling

BRUGEL plaatste vraagtekens bij de behandelingstijd voor elke nieuwe transactie voor energiedeling (11,37 uur), het aandeel leden met een communicatiefout (10%) en de tijd per energiedelingstransactie voor de berekening van de volumes en de gridfee (50 minuten per maand). BRUGEL stelt vast dat SIBELGA op termijn geen enkele verbetering voorziet. Bovendien zijn alleen al de uren die worden besteed aan de post inzake het berekenen van de volumes en de gridfee goed voor 85% van het totale aantal uren (2,8 VTE's in 2029). De verklaringen van SIBELGA zijn onvolledig en rechtvaardigen deze cijfers niet. Bijgevolg **vindt BRUGEL het redelijk om een neerwaartse herziening te vragen van de uren die worden besteed aan de berekening van de volumes en de gridfee.**

BRUGEL vraagt aan SIBELGA om haar tariefvoorstel aan te passen teneinde rekening te houden met deze verschillende opmerkingen.

4.5.4.3 Flexibiliteit

BRUGEL stemt in met het aanvullende karakter van dit project in verhouding tot de periode 2018-2022 en is van mening dat het gevraagde budget redelijk is.

4.5.4.4 Gegevensdeling (datasharing)

Het algemene doel van dit project is om gegevens beschikbaar te maken voor derden of professionele klanten.

BRUGEL onderstreept het feit dat SIBELGA voor sommige van deze diensten geen herfactureringsstarieven heeft ingediend. BRUGEL vraagt SIBELGA om dergelijke tarieven ten laatste in te dienen bij de indiening van het geactualiseerde tariefvoorstel voor de jaren 2028 en 2029.

4.5.4.5 Beheer van de assets achter de meter

Het doel van dit project is om een nieuw register van assets achter de meter op te zetten en bij te houden. De gevraagde kosten dekken niet de kosten voor de gedecentraliseerde productiefaciliteiten (aangezien deze al zijn opgenomen in de baseline), ze dekken uitsluitend de behoeften in verband met de laadpalen.

In haar antwoorden op de vragen van BRUGEL preciseert SIBELGA het volgende:

"We merken ook op dat we, enkele maanden na de indiening van het tariefvoorstel op 27 mei 2024, van mening zijn dat we de kosten in verband met de werklust die moet worden besteed aan de Assets Behind the Meter hebben onderschat, omdat we de gedecentraliseerde productie-

assets ervan hebben uitgesloten²⁴, terwijl we hun proces gaan optimaliseren om veel proactiever te zijn in onze contacten met de klanten. We zullen ook procedures invoeren voor de tarieven die worden aangerekend bij laattijdige aangifte en niet-aangifte van de Assets Behind the Meter (zoals voorzien in het technisch reglementen).

We hebben ook de kosten voor het beheer van opslagunits en warmtepompen buiten beschouwing gelaten, en dit terwijl we hun captatie- en opslagproces voor de eerste klanten zullen moeten invoeren."

Volgens BRUGEL zou de activiteit "assets behind the meter" kunnen worden uitgebreid tot alle assets (geïdentificeerd door het technisch reglement) die een aanzienlijke invloed hebben op het net of de markt. Bijgevolg kan SIBELGA bijkomende kosten indienen voor het verzamelen van informatie over deze assets en het beheer van een bijbehorend activaregister.

4.5.5 Bijkomende kosten voor R&D

In het kader van het tariefvoorstel heeft SIBELGA een aanvraag ingediend voor de financiering van verschillende als R&D bestempelde projecten. Deze projecten hebben enkel betrekking op de eerste drie jaar.

Aangezien dit een specifiek R&D-budget is, mag financiële efficiëntie geen hoefdrijfveer zijn. Als er dus aan het einde van de periode 2025-2027 een ongebruikt R&D-budget is, moet dit overschot in principe worden afgetrokken van eventuele aanvragen voor de jaren 2028 en 2029.

De verslagmodellen bevatten echter bedragen voor de jaren 2028 en 2029. BRUGEL vraagt SIBELGA om het tariefvoorstel te corrigeren door deze bedragen op nul te zetten voor 2028 en 2029.

Bovendien en in het algemeen moeten de innovatieve projecten van SIBELGA, gefinancierd door de tarieven:

- worden uitgevoerd in partnerschap met andere operatoren/stakeholders;
- blijf geven van transparantie en openbaarheid: de belangrijkste resultaten moeten aan BRUGEL worden meegedeeld en op de website van SIBELGA worden gepubliceerd;
- onderworpen zijn aan individueel financieel toezicht.

Voor projecten die niet aan deze criteria voldoen, kan de financiering uit het tariefbudget worden geweigerd.

De standpunten van BRUGEL over de verschillende gevraagde budgetten worden hieronder uiteengezet.

In het kader van het verzoek om een tariefvoorstel heeft SIBELGA in de punten 6.1 en 6.2 verschillende projecten genoemd die onder R&D zouden vallen, waaronder:

- het opstellen van een studie voor het warmtenet;

²⁴ We raamden aanvankelijk dat de beheersinspanningen voor de gedecentraliseerde productie-assets in de periode 2025-2029 gelijk zouden zijn aan of iets hoger zouden liggen dan die in de referentieperiode 2018-2022.

- bepaalde aanvullende diensten ontwikkeld door SIBELGA, in het bijzonder met betrekking tot de ontwikkeling van het NRT-platform.

In het kader van de voorafgaande analyse was BRUGEL van mening dat het voorstel zoals geformuleerd niet verenigbaar was met punt 7.2.3. van de tariefmethodologie. BRUGEL plaatste immers vraagtekens bij de gereguleerde aard van de activiteiten waarvoor SIBELGA een bijkomende financiering vroeg. Op vraag van BRUGEL heeft SIBELGA de draagwijdte van deze projecten verduidelijkt en relevante details verstrekt. Op basis van deze bijkomende toelichtingen is BRUGEL van mening dat deze projecten in aanmerking komen voor R&D-kosten.

Bovendien onderstreept BRUGEL het feit dat SIBELGA nooit zoveel heeft willen investeren in deze R&D-aanpak. BRUGEL stelt de verschillende aanvragen in het kader van de verwachte ontwikkelingen van de netten in de komende jaren niet in vraag, maar deze aanvaarding kan geenszins garanderen dat een dergelijk kostenniveau structureel zal worden behouden in de MTI.

Bovendien moet het verslagmodel worden gewijzigd om te vermijden dat de personeelskosten voor R&D (elektriciteit) dubbel zouden worden meegeteld.

4.5.5.1 Warmte

BRUGEL heeft geen opmerkingen over de redelijkheid van de voor deze rubriek gevraagde kosten.

BRUGEL verbiedt SIBELGA niet om dergelijke projecten uit te voeren, maar:

- a) is verbaasd dat SIBELGA deze studie uitvoert, die ook gedeeltelijk door de administratie uitgevoerd had kunnen worden met de steun van SIBELGA;
- b) verbaast zich erover dat SIBELGA van mening is dat het uitsluitend aan de tarieven toekomt om dit type project/studie te financieren, waarvoor een specifieke subsidie van het Gewest had kunnen worden aangevraagd of dat gedeeltelijk gefinancierd hadden kunnen worden door de aandeelhouder.

BRUGEL nodigt SIBELGA daarom uit om een subsidie van het Gewest te vragen in het kader van dit thema, of een gedeeltelijke bijdrage van de aandeelhouder in het kader van een dergelijke strategische denkoefening over de toekomst van de onderneming.

4.5.5.2 Smartgrid

De door SIBELGA gevraagde bedragen zijn als volgt:

[VERTROUWELIJK]

De wenselijkheid van deze projecten zal worden onderzocht in het kader van het goedkeuringsproces voor de "Smartgrid"-roadmap van SIBELGA. Onder voorbehoud van de beslissing van BRUGEL om deze roadmap goed te keuren, lijken de door SIBELGA gevraagde bedragen redelijk in het licht van de nagestreefde doelstellingen.

BRUGEL vraagt geen wijziging van deze bedragen in het aangepaste tariefvoorstel, maar benadrukt dat voor dit smartgrid-project in principe geen aanvraag inzake bijkomende kosten

meer kan worden ingediend tegen eind 2027 voor alle onderwerpen waarop de aanvraag betrekking heeft.

4.5.5.1 Asset management

BRUGEL deelt de wens van SIBELGA om deze analyse uit te voeren en heeft geen opmerkingen over het voorgelegde redelijke budget.

4.5.5.2 Terbeschikkingstelling van gegevens

BRUGEL is er voorstander van dat SIBELGA de verschillende gevraagde projecten uitvoert.

De gevraagde budgetten lijken redelijk gezien de uit te voeren projecten.

BRUGEL heeft echter bedenkingen bij de indeling van het project "smartmetering gaz light" als innovatief project. Het feit dat dit project in aanmerking komt voor bijkomende kosten, wordt door BRUGEL echter niet in twijfel getrokken.

4.5.5.3 Artificiële intelligentie

BRUGEL deelt de noodzaak voor SIBELGA om te anticiperen op bepaalde veranderingen in verband met artificiële intelligentie en vindt de gevraagde budgetten redelijk.

4.5.6 Inkomsten in verband met de bijkomende kosten

In zijn verzoeken om aanvullende informatie heeft BRUGEL erop gewezen dat, overeenkomstig punt 7.2.2.1.2. van de methodologie, SIBELGA ook de inkomsten moet identificeren die verband houden met de uitoefening van de activiteit waarvan de kosten worden gedragen via de bijkomende kosten.

In haar antwoorden legt SIBELGA uit waarom er geen inkomsten werden gespecificeerd in het tariefvoorstel. BRUGEL begrijpt de moeilijkheid om bepaalde tarieven op dit moment vast te leggen, maar zou graag zien dat SIBELGA tijdens de tariefperiode 2025-2029 een visie ontwikkelt over de nieuwe tarieven gekoppeld aan de nieuwe diensten die op de markt worden aangeboden.

4.6 Analyse van de regulatoire saldi en toewijzing aan de tarieffondsen

4.6.1 Context

BRUGEL stelt vast dat in het voorstel van SIBELGA voor de toewijzing van de saldi ervan wordt uitgegaan dat de historische fondsen de fondsen zijn die tot 31.12.2023 werden opgebouwd. In punt 13.4 van de methodologie wordt echter gespecificeerd dat de referentieperiode eindigt in 2022.

BRUGEL wijst er hier op dat de methodologie werd opgesteld op een moment dat het saldo van de regulatoire fondsen slechts tot 2022 gekend was, en dat SIBELGA bij de indiening van haar tariefvoorstel op de hoogte wordt gebracht van de toestand van de regulatoire fondsen tot 31.12.2023 (ook al werden ze niet gevalideerd door de regulator).

Gezien de verwachte ontwikkeling van de reguleringsfondsen tussen 2022 en 2023²⁵, vermindert dit voorstel van SIBELGA het historische saldo met € 27M.

Ondanks het feit dat de rekeningen 2023 van SIBELGA nog niet gevalideerd zijn door de regulator, begrijpt BRUGEL dat het geen zin heeft om aan SIBELGA te vragen om aan de DNG's regulatoire saldi terug te geven die hoogstwaarschijnlijk niet meer bestaan.

4.6.2 Analyse van het voorstel van SIBELGA

SIBELGA stelt voor om het gebruik van de reguleringsfondsen aan te passen om ze terug te geven aan de DNG's "om enerzijds de stijging van de tarieven in 2025 te beperken en anderzijds te zorgen voor een kleine stijging in 2028 (zodat de voor dat jaar geplande wijziging van de tariefstructuur niet wordt ontsierd door een tariefverhoging die de aanvaardbaarheid van de tariefvariëaties mogelijk nog complexer zou maken)."

Hoewel deze bepaling niet expliciet is vastgelegd in de tariefmethodologie, aanvaardt BRUGEL deze door SIBELGA voorgestelde aanpassing om de door SIBELGA uiteengezette redenen.

4.6.2.1 Elektriciteit

Het bedrag dat moet worden teruggegeven aan de DNG's in de periode 2025-2029 bedraagt € 33.065.267 (50% van het saldo op 31 december 2023 zoals gepresenteerd door SIBELGA).

SIBELGA wijst een deel van de saldi die in de periode 2025-2029 moeten worden teruggegeven aan de DNG's toe aan de tariefpost "Gebruik van het net" (93%), terwijl het tarief "Meting en telling" profiteert van de resterende 7%.

BRUGEL valideert de gekozen aanpak van SIBELGA.

					Totaal
--	--	--	--	--	---------------

²⁵ Gebaseerd op de gegevens voor 2023 verstrekt door SIBELGA, nog niet gevalideerd door de regulator

	Prognose 2025	Prognose 2026	Prognose 2027	Prognose 2028	Prognose 2029	
Gebruik van het net	-12.000.000	-6.000.000	-4.000.000	-5.508.164	-5.557.105	-33.065.269
Meting en telling	-987.246	-203.288	-293.137	-511.014	-559.955	-3.355.425

De hierboven vermelde bedragen zouden kunnen veranderen in het aangepaste tariefvoorstel.

4.6.2.2 Gas

Punt 13.2.2 van het eerste deel van de methodologie bepaalt dat een deel van het reguleringsfonds moet worden gereserveerd overeenkomstig de nadere regels van punt 7.2.1.3, enerzijds om de impact op de tarieven te minimaliseren van de maatregelen waartoe is besloten om rekening te houden met het risico van het stranden van bepaalde assets van het gasnet en anderzijds om het buitenkans-effect te recupereren waarvan de DNB profiteert als gevolg van de berekening van de *BKCAPEXBAU*₂₀₂₅.

Het saldo op 31/12/2023 bedraagt € 94.782.581. SIBELGA stelt voor om het als volgt te herverdelen:

- € 47.804.250 om het risico op Stranded Assets in de komende perioden te dekken;
- € 23.489.166 terug te betalen aan de DNG's in 2025-2029;
- € 23.489.166 terug te betalen aan de DNG's in 2030-2034.

4.6.2.2.1 Bepaling van het buitenkans-effect gas op basis van de BKCAPEXBAU met behulp van de afschrijvingsprognoses voor 2024.

4.6.2.2.1.1 Inhoud van het voorstel van SIBELGA

€	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Indexation cumulée		100%	101,8%	103,6324%	105,4978%	107,3967%
Amortissement gaz 2024 indexé	18.861.289	19.200.792	19.546.406	19.898.241	20.256.410	20.621.025
Amortissement gaz Projeté (sur base du PDD)	18.861.289	18.822.865	18.507.279	17.944.331	17.564.793	17.340.022
Ecart (= « effet d'aubaine »)		-377.927	-1.039.127	-1.953.910	-2.691.617	-3.281.003
Dont : effet de l'amortissement accéléré des nouveaux investissements catégorie 3		82	237	377	507	631

Tabel: Voorstel van SIBELGA voor de beoordeling van het buitenkans-effect volgens de methode voor het bepalen van de BKCAPEXBAU

SIBELGA stelt een buitenkans-effect vast na de toepassing die is vastgelegd in de methodologie 2025-2029 voor de BKCAPEXBAU voor een bedrag van € 9.343.584 over de totale periode.

4.6.2.2.1.2 Analyse van het voorstel van SIBELGA

Het bedrag van € 18.861.289 waarop de berekening van SIBELGA is gebaseerd, is niet correct omdat het niet alle activaklassen omvat die kapitaalkosten genereren waarvoor een buitenkans-effect wordt verwacht.

Uit de antwoorden van SIBELGA op de vragen van BRUGEL blijkt dat de door SIBELGA voorgestelde berekening ten onrechte de afschrijvingen in verband met het beheer van het net uitsluit. Om een beslissing te verkrijgen ter goedkeuring van haar aangepaste tariefvoorstel, moet SIBELGA deze fout corrigeren.

4.6.2.2.2 Bepaling van de stijging van de operationele kosten als gevolg van de eliminatie van de mogelijkheid om kosten over te dragen naar de vaste activa

4.6.2.2.2.1 Inhoud van het voorstel van SIBELGA

€	2025	2026	2027	2028	2029
Surcharges associées aux investissements dans le réseau gaz	7.514.719	7.458.015	7.497.539	7.255.412	7.304.527

Tabel: Voorstel van SIBELGA voor de beoordeling van de toename van de beheersbare OPEX als gevolg van de niet-activering van de toeslagen

SIBELGA schiet een totaalbedrag van € 37.030.212 voor over de periode 2025-2029, wat de beheersbare OPEX zal verhogen ten opzichte van de referentieperiode na het einde van de overdracht van kosten naar de vaste activa.

4.6.2.2.2.2 Analyse van het voorstel van SIBELGA

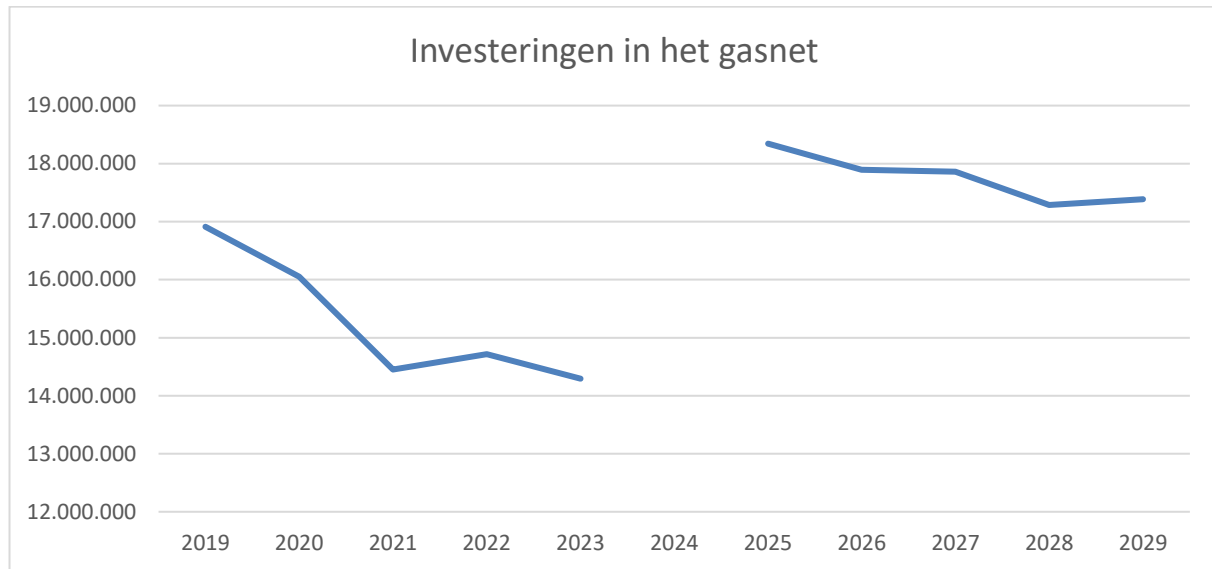
4.6.2.2.2.2.1 Investeringsniveau

4.6.2.2.2.2.1.1 Financiële prognoses

Uit de antwoorden van SIBELGA op de vragen van BRUGEL en uit de gegevens die SIBELGA heeft overgemaakt, blijkt dat, niettegenstaande de opmerking in het vorige punt, het niveau van de toeslagen in verhouding tot de totale investeringen zoals SIBELGA die naar voren brengt, een zekere stabiliteit en geloofwaardigheid vertoont.

Aan de andere kant blijkt ook dat het niveau van de geplande investeringen waarop de prognoses van niet-geactiveerde toeslagen zijn gebaseerd, een aanzienlijke en moeilijk te rechtvaardigen stijging kent vanaf 2025.

Wat de netinstallaties betreft, met name de perimeter van de investeringen zoals die is voorgesteld in de meerjarige ontwikkelingsplannen (MOP), voorheen investeringsplannen (IP), blijkt uit de antwoorden van SIBELGA op de vragen van BRUGEL en uit de gegevens die SIBELGA heeft overgemaakt, dat SIBELGA verwacht dat deze investeringen tussen de laatst bekende realiteit (2023) en de prognoses voor 2025 aanzienlijk zullen stijgen met 28%, wat volledig in tegenspraak is met de evolutie die de voorbije jaren werd vastgesteld en met de gegevens die SIBELGA eerder heeft overgemaakt.

Grafiek: Gerealiseerde (2019-2023) en geplande (2025-2029) investeringen in het gasnet door SIBELGA

Opgemerkt moet worden dat deze ontwikkeling vanaf 2025 onwaarschijnlijk lijkt, gezien de overgang naar een TOTEX-revenue cap, waarbij het risico van onderinvestering bekend is en behandeld wordt in punt II van het motiveringsverslag voor de methodologie 2025-2029²⁶.

Merk ook op dat de in 2024 gerealiseerde afschrijvingen weliswaar zullen worden gebruikt voor de berekening van de BKCAPEXBAU2025, zoals bepaald in punt 7.2.1 van de methodologie, maar dat dit niet geldt voor de bepaling van de termijn die is gekoppeld aan het einde van de overdracht van kosten naar de vaste activa die zijn opgenomen in de berekening van het buitenkanseffect, waarvoor ex post geen correcties zullen worden doorgevoerd.

4.6.2.2.2.1.2 Prognoses van de investeringsvolumes

In antwoord op de vragen van BRUGEL om aanvullende informatie, wijst SIBELGA op de context van de energietransitie, die de onzekerheid over de investeringsvolumes, gegenereerd door externe verzoeken en wetswijzigingen, verhoogt. BRUGEL erkent het onzekere karakter van de periode 2025-29 en heeft vragen gesteld aan SIBELGA om inzicht te krijgen in de hypothesen van SIBELGA bij de planning van de toekomstige investeringsvolumes in deze specifieke context.

In haar antwoorden rechtvaardigt SIBELGA het verschil tussen de geplande budgetten voor de komende jaren en de budgetten die in de voorgaande jaren werden gerealiseerd, als zijnde het resultaat van de niet-realisering van zogeheten "mandatory" investeringen en preciseert ze dat ze geen controle heeft over deze activiteiten, omdat ze voornamelijk het gevolg zijn van aanvragen van klanten. BRUGEL heeft alle begrip voor dit argument, maar wijst erop dat de gerealiseerde budgetten sinds 2020 systematisch lager zijn dan de geplande.

Bovendien blijkt uit een analyse van de verschillende ontwikkelingsplannen dat de geplande hoeveelheden achtereenvolgens zijn verminderd om overeen te komen met de daadwerkelijk gerealiseerde volumes, maar met een vertraging van drie jaar voor lagedruk- en middendrukleidingen en

²⁶ <https://brugel.brussels/publication/document/notype/2023/fr/Annexe-2a-Rapport-motivation-Modele-regulation.pdf>

voor de aftakkingen. Alles wijst erop dat de vandaag geplande hoeveelheden in de toekomstige ontwikkelingsplannen naar beneden zullen worden bijgesteld. De hogere investeringsvolumes (renovatie van de emissielijnen en vervanging van de meters om metrologische redenen) zijn slechts tijdelijke stijgingen en volstaan niet om de onderliggende trend van dalende investeringsvolumes te compenseren.

In het kader van de vorige tariefmethodologie was het vertragungseffect geen probleem bij het vaststellen van de tarieven. In het kader van het tariefbepalingsmechanisme dat gepland is voor de periode 2025-2029, moet SIBELGA nu echter een algemene correctie van de geplande volumes voorstellen (en de impact daarvan op het bijbehorende geplande investeringsbudget) om de grote onzekerheid te compenseren die resulteert in gerealiseerde volumes en budgetten die lager zijn dan de geplande en de algemene neerwaartse trend in de investeringen die in de loop der jaren zijn gerealiseerd.

Wat de versnelde afschrijving betreft, merkt BRUGEL op dat de financiële impact van de versnelde afschrijving van de te investeren assets voor de periode 2025-29 zeer beperkt is. BRUGEL wenst er echter op te wijzen momenteel niet over voldoende informatie te beschikken om een uitspraak te doen over de investeringen met een risico op stranding. BRUGEL is van plan om het model van de meerjarige investeringsplannen voor gas aan te passen om de criteria voor de segmentering van de assets te specificeren na overleg met de gewestelijke overheden over de toekomst van het gas in Brussel.

4.6.2.2.2.1 Variabiliteit van de kosten die worden overgedragen naar de vaste activa

Uit de antwoorden van SIBELGA op de vragen van BRUGEL blijkt dat de kosten die worden overgedragen naar de vaste activa, in verhouding tot de totale investeringen, onderhevig zijn aan een zekere volatiliteit (vooral voor het jaar 2023). Deze variabiliteit is met name het gevolg van de methode voor het toerekenen van de indirecte kosten, die afhankelijk is van het soort kosten.

Het aandeel indirecte kosten (bestaande uit overgedragen kosten en kosten toegerekend aan investeringswerven) in de totale investeringskosten is sinds 2015 relatief stabiel gebleven.

De boekhoudmethode die SIBELGA gebruikt, kan echter van jaar tot jaar verschillen teweegbrengen door fouten (bv. LS-kabels in 2023 of het ex-postverslag 2022 gecorrigeerd op 15 mei 2023), schommelingen in kostendrijvers, verbanden tussen elektriciteits- en gasinvesteringen, planning en onvoorziene gebeurtenissen in verband met de werven, ...

Hoewel het bedrag van de toeslagen in verhouding tot de investeringsramingen coherent lijkt, zal BRUGEL alert blijven voor de evolutie van deze indirecte kosten.

4.6.2.2.3 Bepaling van de bijdrage van de reguleringsfondsen aan de dekking van de stijging van de OPEX na het einde van de overdracht van kosten naar de vaste activa, verminderd met het buitenkansseffect voor gas.

Uit de bovenstaande analyse, die gebaseerd is op de door SIBELGA overgemaakte gegevens en haar antwoorden op de vragen van BRUGEL, blijkt dat SIBELGA, door het niveau van haar verwachte investeringen op te blazen (of door het onvoorzienbare karakter van de overdracht van kosten naar de vaste activa), de bijdrage van de reguleringsfondsen aan de compensatie van de stijging van de operationele lasten als gevolg van het einde van de overdracht van operationele kosten naar de vaste activa maximaliseert.

- Enerzijds wordt door het overschatten van de toekomstige investeringsniveaus het niveau van de operationele lasten (die rechtstreeks afhankelijk zijn van het investeringsniveau) overschat;
- Aan de andere kant verhoogt de overschatting van de toekomstige investeringen de afschrijvingsprognoses waarmee de BKCAPEXBAU worden vergeleken, waardoor het buitenkansseffect waarvan SIBELGA profiteert en dat de bijdrage van de reguleringsfondsen vermindert, wordt geminimaliseerd.

Ten slotte is de berekening van SIBELGA niet volledig omdat de activa in de categorie netbeheer er niet in zijn opgenomen.

BRUGEL vraagt aan SIBELGA om haar tariefprognoses aan te passen en, indien nodig, haar ontwikkelingsplan te corrigeren, rekening houdend met een evolutie van de vraag van de klanten sinds 2019 en de vermindering van de investeringen. Het advies van BRUGEL over de meerjarige investeringsplannen zal de relevante elementen van deze beslissing bevatten.

BRUGEL nodigt SIBELGA uit om rekening te houden met deze opmerkingen en een nieuwe berekening van de toewijzing van de reguleringsfondsen voor te stellen om een beslissing te verkrijgen tot goedkeuring van haar aangepaste tariefvoorstel.

4.6.2.3 Fonds ODV

4.6.2.3.1 Elektriciteit

Aangezien het reguleringsfonds "ODV elektriciteit" in 2023 op 0 stond, heeft BRUGEL geen bijzondere opmerkingen over het voorstel van SIBELGA.

4.6.2.3.2 Gas

Voor gas was er op 31/12/2023 een tariefsaldo op het niveau van de ODV's, terwijl het tariefvoorstel geen enkel bedrag voor deze post bevat.

In haar antwoorden op de vragen bevestigt SIBELGA dit punt, dat niet in overeenstemming is met de methodologie, die bepaalt dat er voor de aanzuivering van de historische saldi geen herziening tussen rubrieken plaatsvindt.

SIBELGA preciseert in haar antwoord dat "men niet mag vergeten dat dit saldo van de ODV tot nu toe enkel werd samengesteld uit de verschillen in ODV-kosten ten opzichte van de kostenramingen (verschillen die in 2023 aanzienlijk waren, met name door een belangrijke tussenkomst door het federaal fonds) en niet uit de verschillen in de inkomsten (die de laatste jaren ook aanzienlijk waren) en dat het dus gedeeltelijk is. Het lijkt ons daarom logisch om één "pot" te creëren voor alle saldi uit het verleden, zonder onderscheid te maken tussen de ODV's en andere."

BRUGEL is van mening dat een bedrag dat gekoppeld is aan de historische ODV-saldi uitsluitend aan de ODV's zou moeten worden toegewezen²⁷. **BRUGEL vraagt SIBELGA dan ook om het ODV-tarief voor de komende jaren naar beneden (of zelfs naar nul) bij te stellen.**

4.7 Analyse van de periodieke tarieven - elektriciteit

4.7.1 Periodieke tarieven 2025-2026-2027

4.7.1.1 Tarief voor het gebruik en het beheer van het distributienet

4.7.1.1.1 TMS en MS

4.7.1.1.1.1 Gewicht van het piektarief

De parameters worden vastgesteld in overeenstemming met de tariefmethodologie.

De degressiviteitscoëfficiënt wordt geleidelijk gereduceerd tot de eenheid tot 2029.

4.7.1.1.1.2 Tariefspanning tussen piek- en daluren

De parameters worden vastgesteld in overeenstemming met de tariefmethodologie.

4.7.1.1.1.3 Tarief voor de reactieve energie

Het bedrag (EUR / kVArh) voor de jaren 2025 tot 2029 is stabiel in vergelijking met de periode 2020-2024.

²⁷ Zowel de kosten- als de inkomstensaldi kunnen worden opgenomen in het aangepaste tariefvoorstel van SIBELGA.

Punt 7.4.1.1 van de methodologie (deel 2) bepaalt dat de DNB de berekening voor de reactieve energie expliciet moet motiveren. Behalve het behoud van een stabiel tarief, heeft SIBELGA geen enkele expliciete motivering opgenomen.

In het kader van dit tariefvoorstel en gezien het relatieve belang van deze component, aanvaardt BRUGEL de tarieven voor de jaren 2025-2026-2027. **In haar bijgewerkte voorstel voor 2028 moet SIBELGA een meer gedetailleerde uitleg geven over dit tarief.**

4.7.1.1.2 LS

4.7.1.1.2.1 *LS > 56 kVA*

4.7.1.1.2.1.1 *Gewicht van het piektarief*

De parameters worden vastgesteld in overeenstemming met de tariefmethodologie.

4.7.1.1.2.1.2 *Tariefspanning tussen piek- en daluren*

De parameters worden vastgesteld in overeenstemming met de tariefmethodologie.

4.7.1.1.2.2 *LS < 56 kVA*

Deze beslissing heeft alleen betrekking op de tariefstructuur die van toepassing is tijdens de overgangperiode van 1 januari 2025 tot en met 31 december 2027.

De capaciteitscomponent zal toenemen tot 25% in 2025 (vergeleken met 20% in de periode 2020-2024). Deze capaciteitscomponent zal tot 2027 jaarlijks met 2% toenemen. De tariefspanning voor de vermogens boven of onder 13 kVA is vastgesteld op 50% (identiek aan de periode 2020-2024).

BRUGEL herinnert er in deze beslissing aan dat SIBELGA tijdens de overgangperiode een actieplan moet opstellen teneinde een gratis verzwakking aan te bieden aan DNG's waarvan het ter beschikking gestelde vermogen groter is dan 13 kVA en die er geen gebruik van maken of een relatief lage kWh/kVA-ratio hebben.

Voor het proportionele deel is de tariefspanning tussen piek- en daluren vastgesteld op 60%.²⁸

Het tariefvoorstel van SIBELGA voldoet op dit punt aan de methodologie.

BRUGEL wijst er ook op dat LS-afnemers < 56 kVA die zijn uitgerust met AMR-meters dezelfde regels en tarieven moeten kunnen genieten als LS-afnemers < 56 kVA die zijn uitgerust met slimme meters.

4.7.1.2 *Tarief voor de regulatoire saldi in verband met het gebruik en het beheer van het distributienet.*

Dit tarief werd niet ingediend in dit initiële tariefvoorstel, aangezien de historische saldi worden afgetrokken van de toegestane inkomsten.

²⁸ Tarief voor daluren = 60% van het tarief voor piekuren

In overeenstemming met de methodologie is dit tarief nul voor 2025 en kan het worden ingevoerd bij de jaarlijkse bijwerking van de tarieven.

4.7.1.3 *Tarief voor de activiteit metingen en telling*

Deel 2 van de methodologie bepaalt dat voor de tariefperiode 2025-2029,

"twee meet- en teltarieven worden geïntroduceerd voor laagspanningsklanten onder 56 kVA, al naargelang ze beschikken over een slimme of mechanische meter. Voor de periode 2025-2029 zullen deze tarieven echter dezelfde zijn voor een slimme en een mechanische meter. Er moet door SIBELGA een gedifferentieerde tarifiering in functie van het meetregime (R1 of R3) worden voorgesteld. Voor deze tariefperiode wil BRUGEL echter dat de spanning tussen haar verschillende regimes nul is."

BRUGEL merkt op dat SIBELGA deze tarieven niet heeft geïntroduceerd. Het tariefvoorstel van SIBELGA moet op dit punt worden aangepast.

BRUGEL wijst er ook op dat LS-afnemers < 56 kVA die zijn uitgerust met AMR-meters dezelfde regels en tarieven moeten kunnen genieten als LS-afnemers < 56 kVA die zijn uitgerust met slimme meters.

SIBELGA moet in haar aangepaste tariefvoorstel ook de extra inkomsten opnemen die worden gegenereerd door het tarief meting en telling aan de deelnemers van energiedelingen te factureren.

4.7.1.4 *Tarief voor de toeslagen*

4.7.1.4.1 Pensioenlasten

De analyse van dit punt geeft geen aanleiding tot opmerkingen.

4.7.1.4.2 Belastingen op bedrijven en rechtspersonen

De analyse van dit punt geeft geen aanleiding tot opmerkingen.

4.7.1.4.3 Wegenisretributie

De analyse van dit punt geeft geen aanleiding tot opmerkingen.

Deze post zal in het aangepaste tariefvoorstel moeten worden aangepast om rekening te houden met wijzigingen in de consumptieprijsindex overeenkomstig de bij ordonnantie vastgestelde formule.

4.7.1.5 *Tarieven voor de openbare dienstverplichtingen*

De analyse van dit punt geeft geen aanleiding tot opmerkingen.

4.7.1.6 *Tarief voor het gebruik van het transmissienet*

De analyse van dit punt geeft geen aanleiding tot opmerkingen.

4.7.1.7 Tarifiering voor het energiedelen

Deze tarieven worden toegepast overeenkomstig punt 7.12 van de tariefmethodologie (deel I), waarbij de specifieke voordelen worden toegepast²⁹.

Het door SIBELGA voorgestelde tariefrooster voldoet aan de bepalingen van de methodologie.

4.7.1.8 Injectietarief

Voor de periode 2025-2029 geldt een injectietarief van nul.

4.7.1.9 Doorvoertarief

In overeenstemming met de methodologie kunnen doorvoertarieven worden toegepast bij de facturering van een volume gas of elektriciteit dat van een ontvangststation van de Brusselse DNB naar een andere DNB gaat. Er is geen voorafgaand tarief ingevoerd in het tariefvoorstel, enkel geraamde bedragen (+/- € 3.000/jaar).

4.7.1.10 Tarieven voor marktspecifieke diensten

SIBELGA heeft geen tarieven ingevoerd voor marktspecifieke diensten (in de zin van de tariefmethodologie).

4.7.2 Geëvolueerde tarifiering 2028-2029.

Het tariefrooster en de tarieven voor de periode 2028-2029 zullen het voorwerp uitmaken van een aangepast voorstel in overeenstemming met de methodologie.

4.7.3 Toepassingsvoorwaarden

De toepassingsvoorwaarden zullen moeten worden aangepast om te voldoen aan de tariefmethodologie, met name wat de volgende bepalingen betreft:

- Schrappen van de TOC L36 en L6N (harmonisatie van de facturering van DNG's met een capaciteit van meer dan 56 kVA).
- Standaard, voor de DNG's met een capaciteit van minder dan 56 kVA, is het tarief dat wordt toegepast na de installatie van een slimme meter het twee-urentarief³⁰.

4.8 Analyse van de periodieke tarieven - gas

De gastarieven gelden voor de jaren 2025-2029.

²⁹ Het totale bedrag aan ristöorno's dat wordt toegekend in het kader van de regeling voor de energiedeling is € 30K over de hele tariefperiode.

³⁰ Gemakshalve kan de enkelvoudige meting worden gehandhaafd.

4.8.1.1 Tarief voor het gebruik en het beheer van het distributienet

4.8.1.1.1 Algemene naleving van de methodologie

Het tariefrooster, de continuïteit tussen de schijven en de percentages van de vaste inkomsten zijn in grote lijnen in overeenstemming met de methodologie.

BRUGEL merkt echter op dat het bedrag van de vaste term wordt uitgedrukt in €/dag. BRUGEL vraagt dat, in overeenstemming met punt 8.3 van de tariefmethodologie, dit tarief ook in €/jaar wordt uitgedrukt in het aangepaste tariefvoorstel.

4.8.1.1.2 Afstemming van de tarieven T1 en T2

Punt 8.9.1 van het tweede deel van de methodologie voorziet in een afstemming tussen T1 en T2.

BRUGEL merkt op dat SIBELGA voor T1 voorstelt om de vaste term van de post "Gebruik van het distributienet" met 267% te verhogen van € 6/jaar tot € 16/jaar, terwijl de variabele term lichtjes daalt met 1%.

BRUGEL merkt op dat SIBELGA voor T2 voorstelt om de vaste term van de post "Gebruik van het distributienet" lichtjes te verlagen met 2,6%, terwijl de variabele term stijgt met 16%.

Tussen 2024 en 2025 leiden deze voorstellen, voor een doorsnee T1-afnemer, tot een toename met:

- 26% voor een verbruik van 2.326 kWh;
- 24% voor een verbruik van 2.579 kWh;
- 14% voor een verbruik van 6.652 kWh.

Rekening houdend met het feit dat de distributiefactuur slechts met 13% stijgt (zowel voor een mediane als voor een gemiddelde afnemer, beide gefactureerd in T2), stelt BRUGEL de geplande afstemming vast. BRUGEL heeft geen verdere opmerkingen over dit punt.

4.8.1.1.3 Specifiek voor T5-afnemers

De tariefmethodologie specificeert als volgt: "Voor de afnemergroep met een verbruik van meer dan 10 GWh per jaar raadt BRUGEL aan geen tarieven voor het gebruik van het distributienet voor te stellen die sterk afwijken van het gemiddelde van de in de andere gewesten van het land toegepaste tarieven."

SIBELGA presenteert geen impactanalyse in verhouding tot de andere gewesten van het land. **BRUGEL wenst dat SIBELGA deze analyse uitvoert wanneer alle tarieven van 2025 voor de andere gewesten beschikbaar zijn.** Bovendien kan dit tarief worden herzien in overeenstemming met de correctie van de door Audi Vorst verbruikte volumes (zie supra).

4.8.1.2 Tarief voor de regulatoire saldi in verband met het gebruik en het beheer van het distributienet.

In overeenstemming met de methodologie is dit tarief standaard gelijk aan nul voor het jaar 2025.

4.8.1.3 Tarief voor de activiteit metingen en telling

BRUGEL stelt vast dat het bedrag van de vaste term wordt uitgedrukt in €/dag. BRUGEL vraagt dat, in overeenstemming met punt 8.4 van de tariefmethodologie, dit tarief ook in €/jaar wordt uitgedrukt.

4.8.1.4 Tarief voor de toeslagen

4.8.1.4.1 Pensioenlasten en belastingen op bedrijven en rechtspersonen

SIBELGA stelt voor dat de tarieven voor de pensioentoeslagen en de tarieven voor de toeslag "andere belastingen en heffingen":

- identiek zijn voor T1, T2 en T3 (= referentietarief)
- 25% van dit referentietarief bedragen voor T4-afnemers
- 2,5% van dit referentietarief bedragen voor T5-afnemers

BRUGEL heeft geen bijzondere opmerkingen over deze benadering.

4.8.1.4.2 Wegenisretributie

Geen bijzondere opmerking, deze post vloeit voort uit het bedrag dat bij ordonnantie is vastgesteld en dat kan worden aangepast naargelang van de consumptieprijsindex bij het aangepaste tariefvoorstel.

4.8.1.5 Tarieven voor de openbare dienstverplichtingen

BRUGEL heeft geen opmerkingen over dit punt van het initiële tariefvoorstel. Dit tarief geldt niet voor T4- en T5-afnemers. Voor de andere afnemers steunt BRUGEL de benadering van SIBELGA om een identiek tarief aan te bieden.

4.8.2 Toepassingsomstandigheden

BRUGEL heeft geen specifieke opmerkingen over dit document.

4.9 Analyse van de niet-periodieke tarieven

4.9.1 Algemene beschouwingen

BRUGEL heeft geen opmerkingen over de algemene benadering om de tarieven van 2025 vast te stellen op basis de tarieven van 2024 (gecorrigeerd voor de inflatie voor de beoogde tarieven).

Voor de 11 tarieven die SIBELGA heeft geanalyseerd en waarvoor SIBELGA van deze regel wenst af te wijken, heeft BRUGEL geen specifieke opmerkingen.

4.9.2 Gemengd

4.9.2.1 Tarieven bij verbruik buiten contract, fraude of zegelverbreking

De inwerkingtreding van de ordonnantie van 17 maart 2022 en de goedkeuring van beslissing 259 van BRUGEL van 21 februari 2024 houdende goedkeuring van het voorstel van technisch reglement van SIBELGA voor de elektriciteitsdistributienetten (hierna "technisch reglement elektriciteit") heeft een rechtstreekse impact gehad op de niet-periodieke tarieven. Daarom heeft SIBELGA een tariefherziening aangevraagd, die werd goedgekeurd bij beslissing 278 van 8 juli 2024. BRUGEL nodigt SIBELGA dan ook uit om het nieuwe tariefvoorstel in te dienen in overeenstemming met deze beslissing. In die beslissing was ook het volgende vermeld: "De tarieven in verband met de forfaits verbonden aan de gevallen van verbruik buiten contract of in gevallen van aantasting van de integriteit van een meetinstallatie blijven ongewijzigd tot het einde van de lopende tariefperiode. Er moet een later tariefvoorstel van SIBELGA voor worden opgesteld."

In haar initiële voorstel heeft SIBELGA geen wijzigingen voorgesteld aan de forfaits die worden aangerekend in geval van verbruik zonder contract en niet-gemeten. In antwoord op een vraag van BRUGEL heeft SIBELGA de verschillende forfaits gerechtvaardigd. Deze informatie is echter onvoldoende duidelijk en onderbouwd om BRUGEL in staat te stellen een uitspraak te doen over het gegronde en redelijke karakter ervan.

BRUGEL vraagt de invoering in het tariefvoorstel van forfaits op basis van meer gedetailleerde informatie over de kosten en de procedures (kwalificatie van de medewerkers, optimalisering van de processen). Daartoe vraagt BRUGEL dat de informatie over de kosten wordt gedocumenteerd door objectieve historische gegevens.

4.9.2.2 Tarieven voor het openen en afsluiten van meters

Na analyse van het initiële tariefvoorstel heeft BRUGEL aanvullende informatie gevraagd over de kosten die het openingstarief rechtvaardigen. De door SIBELGA verstrekte informatie lijkt voor BRUGEL echter onvoldoende onderbouwd om te kunnen beoordelen of dit tarief gerechtvaardigd is. **Meer in het bijzonder vraagt BRUGEL dat de post "Administratieve en werkingskosten" van € 1.012.974, vermeld in het antwoord op vraag 24, verder wordt toegelicht en gerechtvaardigd. In dit stadium kan dit tarief niet worden aanvaard.**

Aangezien de sluiting gratis is, moet bovendien de nomenclatuur in de tabel met niet-periodieke tarieven worden gecorrigeerd.

4.9.2.3 Tarieven voor "Controle van de nauwkeurigheid van een meter"

Na analyse van het initiële voorstel en in overeenstemming met de verschillende besprekingen over het technisch reglement, is **BRUGEL van mening dat een tarief voor "visuele controle"**³¹ van de meter moet worden toegevoegd, naar het voorbeeld van de werkwijze in de andere gewesten. In het kader van de aanvullende vragen heeft SIBELGA wijzigingen aan haar benadering voorgesteld door het voorstel van BRUGEL erin op te nemen. Bijgevolg moeten de NPT's voor deze post worden gewijzigd op de manier die SIBELGA voorstelt in haar antwoord op vraag 20.

4.9.2.4 Kortingen bij gelijktijdige diensten

Wat de korting betreft, is BRUGEL van mening dat het gaat om een korting voor de installatie van meerdere meters op hetzelfde adres.

BRUGEL verzoekt SIBELGA om de toepasbaarheid van deze korting te verduidelijken.

4.9.3 Elektriciteit

4.9.3.1 Tarief voor de verzwakking van een meter

Het initiële voorstel van SIBELGA is om de bestaande tarieven (EBT21 en EBT89) voor de verzwakking van de meter af te schaffen en de verzwakkingen gratis te maken door het vermogen van de stroomonderbreker te verlagen of door de schakelaar van de slimme meter aan te passen. BRUGEL is het eens met de door SIBELGA voorgestelde aanpak, maar brengt de volgende verduidelijkingen aan:

- Het feit dat het onmogelijk is om de schakelaar van de slimme meter aan te passen, mag niet leiden tot de toepassing van de tarieven voor de technische aanpassingen;
- Elk verzoek voor een verhoging van het beschikbaar gestelde vermogen waarbij het vermogen van 9,2 kVA niet wordt overschreden, is gratis. Deze toename kan desgevallend worden bereikt door een slimme meter te installeren;

4.9.3.2 Tarief voor de plaatsing van een slimme meter en/of meetapparatuur voor een secundair servicepunt

In haar initiële voorstel biedt SIBELGA een identiek tarief aan voor de plaatsing van de slimme hoofdmeter en voor de meters van de secundaire service.

BRUGEL had echter in zijn advies 382 op p. 25 het volgende gespecificeerd:

"Rekening houdend met deze beleidsoriëntatie is BRUGEL van oordeel dat het noodzakelijk is om plaatsingstarieven vast te leggen naargelang van de door de DNG's gekozen configuraties met betrekking tot hun gebruiksvormen.

Bijgevolg:

³¹ Bij de slimme meters kan dit type controle op afstand worden uitgevoerd.

- In configuratie 1, wanneer een DNG een afzonderlijke meting vraagt voor een gebruik dat zich achter zijn hoofdmeter bevindt in overeenstemming met het Technisch Reglement, wordt een voorkeurstarief toegepast op de installatie van afzonderlijke meetapparatuur;

- In configuratie 2,

- wanneer een DNG een nieuwe hoofdmeter aanvraagt voor zijn hoofdininstallatie of om zijn laadpaal rechtstreeks op het net aan te sluiten, blijft een plaatsingstarief van toepassing;

- wanneer de DNB vraagt om een laadpaal rechtstreeks op het net aan te sluiten, wordt een voorkeurstarief toegepast voor de installatie van de bijkomende meter; [...]

In de vraag- en antwoordfase was SIBELGA van mening dat een dergelijk onderscheid niet gerechtvaardigd was omdat "de uitrusting die SIBELGA zal installeren, identiek zal zijn aan de hoofdmeter en dezelfde interventies zal vereisen."

BRUGEL kan deze benadering niet aanvaarden. Om de redenen die in het bovenvermelde advies worden uiteengezet, vraagt BRUGEL om preferentiële tarieven in te voeren in overeenstemming met de bovenvermelde vereisten. De regulator kan niet aanvaarden dat de kosten van de technologische immaturiteit van de DNB ten laste worden gelegd van de DNG, terwijl de DNB's in andere gewesten veel goedkopere tools hebben gebruikt, bijvoorbeeld om water- of gasmeterstanden af te lezen.

Het is dan ook essentieel om deze meters te onderscheiden van de hoofdmeters. In die zin heeft BRUGEL een andere behandeling voorbehouden voor die twee gevallen in punt 12.2.2 van de tariefmethodologie, dat als volgt luidt: "De communicerende apparatuur voor metingen (dataloggers of slimme meters) en/of modulering van het vermogen die op secundaire dienstverleningspunten geplaatst worden, komen niet in aanmerking voor dit stimulansmechanisme (gebonificeerde of verminderde WACC)."

BRUGEL nodigt SIBELGA uit om de nomenclatuur van dit tarief te corrigeren door in het tariefvoorstel de term "afrekeningsmeter" te vervangen door de term "meter secundaire dienst".

4.9.3.3 *Tarieven voor niet-naleving van het technisch reglement en voor laattijdige aangifte*

SIBELGA heeft tarieven ingevoerd voor enerzijds de laattijdige aangifte van een gedecentraliseerde productie-installatie en anderzijds de niet-naleving van de bepalingen van het technisch reglement.

Op vraag van BRUGEL heeft **SIBELGA geantwoord dat het tarief voor de laattijdige aangifte van een fotovoltaïsche installatie moet worden uitgebreid tot andere gevallen, zoals laadstations of opslageenheden, in overeenstemming met het technisch reglement. BRUGEL vraagt bijgevolg dat deze elementen worden opgenomen in het aangepaste tariefvoorstel.**

Wat de niet-naleving van het technisch reglement betreft, stelt BRUGEL vast dat er enkel tarieven zijn voorzien voor de ingebrekestellingen. BRUGEL merkt evenwel op dat SIBELGA middelen moet inzetten om niet-aangegeven installaties op te sporen (bijvoorbeeld het gebruik van een drone). **Deze middelen brengen extra kosten met zich mee voor SIBELGA, die zullen moeten worden gedekt door een forfaitair bedrag. BRUGEL vraagt dat**

een tarief "forfait voor het zoeken naar niet-aangegeven installaties" wordt toegevoegd aan het aangepaste tariefvoorstel.

4.9.3.4 Tarieven voor verrichtingen op afstand

4.9.3.4.1 Opneming op verzoek van een slimme meter

BRUGEL is van mening dat, net zoals in het geval van openingsverrichtingen, een afnemer met een slimme meter die een meteropname aanvraagt, gefactureerd moet worden tegen het tarief "meteropname op afstand", zelfs als SIBELGA niet over de technische middelen beschikt om deze actie op afstand uit te voeren. **Zoals zal worden uitgelegd in het volgende punt, mag een DNG niet lijden onder de technische beperkingen van de DNB, terwijl hij recht heeft op een meteropname op afstand.**

4.9.3.4.2 Openen/afsluiten van een slimme meter

Voor afnemers met een slimme meter die niet op afstand kan worden geopend, stelt SIBELGA voor om hen te factureren volgens de uitgevoerde werkzaamheden. BRUGEL begrijpt de aanpak van SIBELGA. De regulator dringt er echter op aan dat dit tweede tarief met interventie ter plaatse niet kan worden gefactureerd aan de DNG als het openen op afstand niet mogelijk is omdat de beheerder niet beschikt over de IT-tools en/of andere middelen die hiervoor nodig zijn. Met andere woorden, voor deze situaties is SIBELGA verplicht om het tarief "opening op afstand" toe te passen, zelfs als er een verplaatsing van een technicus is vereist omdat de IT-tools niet beschikbaar zijn. SIBELGA wordt in dat verband gevraagd om deze uitzondering op te nemen in een van de gepaste documenten.

Aangezien de sluiting gratis is, moet bovendien de nomenclatuur in de tabel met niet-periodieke tarieven worden gecorrigeerd.

4.9.3.5 Wijziging van het vermogen

De verschillende vermogensconcepten zijn het onderwerp geweest van verschillende discussies in het kader van de wijziging van het technisch reglement. Zelfs als SIBELGA en BRUGEL een gemeenschappelijk begrip van de concepten lijken te hebben, lijken hun wijzigingen in het TR meerdere maanden werk te vereisen. Daarom werd in overleg met SIBELGA voorgesteld om te verwijzen naar het enige concept van ter beschikking gesteld vermogen (contractueel of standaard). Alle niet-periodieke tarieven die aan dit concept zijn gekoppeld, moeten naar dit concept verwijzen. Wat de periodieke tarieven betreft, zijn deze concepten in dit stadium niet van toepassing.

Wat de vermogensverhoging betreft, kunnen DNG's met een kaliber van de stroomonderbreker van minder dan 9,2 kVA vragen om hun meter kosteloos tot deze drempelwaarde te laten versterken, op voorwaarde dat deze vervanging wordt uitgevoerd door een vervanging van een slimme meter en dat aan de AREI-vereisten wordt voldaan. Dit geldt uiteraard niet wanneer een andere drempel wordt opgelegd door een specifieke reglementering, in het bijzonder met betrekking tot laadpalen.

BRUGEL stelt voor dat SIBELGA deze preciseringen opneemt in het aangepaste tariefvoorstel.

4.9.3.6 *Overschakeling van het twee-urentarief naar het enkelvoudig urentarief en omgekeerd*

In overeenstemming met het technisch reglement en waar toegestaan door de geldende tarifiering, zijn deze wijzigingen gratis. Behoudens vergissingen stelt SIBELGA in haar tariefvoorstel geen nultarief voor deze dienst voor. BRUGEL nodigt SIBELGA uit om dit tarief te bevestigen in haar aangepaste tariefvoorstel.

4.9.3.7 *Nieuw tarief voor de versterking van het net na een verzoek om een LS-aansluitingspunt te versterken (interventie in de ontwikkeling van het LS-net)*

Zoals elders uitgelegd, vraagt BRUGEL dat SIBELGA één enkel concept aan de klanten communiceert, getiteld "*Ter beschikking gesteld vermogen*". De wijziging van het ter beschikking gestelde vermogen kan aanleiding geven tot verschillende prestaties van SIBELGA. Voor deze diensten, en voor elke verhoging van het vermogen, moeten aparte tarieven gelden. Deze prestaties zijn:

- aanpassing van het vermogen van het interne vermogensregelingsorgaan van de slimme meter;
- aanpassing van het vermogen via de aanpassing van het kaliber van de stroomonderbreker (beveiligingsuitrustingen voor de installaties van de DNG);
- aanpassing van het aansluitvermogen op het toegangspunt van de DNG.

Wanneer de door de DNG gevraagde vermogensverhoging een aanpassing van het kaliber van de stroomonderbreker vereist, betaalt de DNG het toepasselijke tarief voor deze dienst en een tarief voor de bijdrage aan de ontwikkeling van het net voor elke extra kVA boven 9,2 kVA (ook bekend als het kVA-forfait). **De toepassingsvoorwaarden, vooral voor de uitzonderlijke gevallen (collectieve aansluitingen of laadpalen die rechtstreeks op het net worden aangesloten), worden gespecificeerd in het technisch reglement.**

BRUGEL vraagt dat het initiële tariefvoorstel in die zin wordt aangepast.

4.9.3.8 *Elektrogevoelige DNG*

Naar aanleiding van de antwoorden van SIBELGA heeft BRUGEL geen verdere opmerkingen over dit punt.

4.9.3.9 *Plaatsing van een AMR-meter wanneer een plaatsing van een slimme meter niet mogelijk is*

In haar initiële voorstel specificeert SIBELGA als volgt: "in alle mogelijke gevallen van aanvragen voor meters voor vermogens van minder dan 56 kVA, zal SIBELGA een slimme meter zal plaatsen. Aangezien de stroombeperking voor deze meters echter 100 A is, moeten AMR-meters (met of zonder intensiteitstransformator) worden geplaatst voor klanten die zijn aangesloten op 230 V en die een vermogen van meer dan 40 kVA nodig hebben."

Op de vraag van BRUGEL over de plaatsing van deze meters in deze situaties, antwoordde SIBELGA dat het tarief voor de plaatsing van een AMR-meter van toepassing zou zijn.

BRUGEL kan een dergelijk voorstel niet aanvaarden in zoverre hij van mening is dat het niet gerechtvaardigd is om een gedifferentieerd tarief door te rekenen voor

dezelfde categorie van identieke afnemers (afnemers met een vermogen van minder dan 56 kVA). Deze afnemers hebben recht op een slimme meter en moeten aan dezelfde tarieven worden gefactureerd. De technische beperkingen van SIBELGA mogen geen rechtvaardiging vormen voor een hoger tarief. Hetzelfde geldt voor alle niet-periodieke tarieven voor handelingen uitgevoerd door een slimme meter.

BRUGEL vraagt dat het initiële tariefvoorstel in die zin wordt aangepast.

4.9.3.10 *Tarief voor elektriciteitsverbruik voor kermissen en festiviteiten*

In haar tariefvoorstel stelt SIBELGA voor om de "verbruiksforfaits" voor kermissen en festiviteiten om te zetten naar een facturering op basis van het werkelijke verbruik.

BRUGEL deelt de wens van SIBELGA om te factureren op basis van het werkelijke verbruik in plaats van op forfaitaire basis. BRUGEL vraagt echter om dit specifieke tarief te integreren in het programma van de openbare dienstverplichtingen voor 2025 door het tarief te specificeren dat van toepassing is voor de facturering (Pmax).

Bovendien profiteerden de KEFE-prestaties tijdens de tariefperiode 2020-2024 van geplafonneerde tarieven. Volgens BRUGEL moet bij de ijking van deze tarieven een dekkinggraad van 100 % worden nagestreefd en kan enkel het saldo ten opzichte van deze dekkinggraad eventueel worden gedekt door de periodieke gridfee gekoppeld aan de financiering van de ODV's.

Het tariefvoorstel van SIBELGA voor 2025-2029 is gebaseerd op niet-geplafonneerde geïndexeerde tarieven.

In advies³² 337 met betrekking tot het programma van de openbare dienststopdrachten 2022 van SIBELGA specificeerde BRUGEL het volgende:

"Aangezien de KEFE-activiteit in het Brusselse Gewest beschouwd wordt als een openbare dienstverplichting, wordt het verschil, in het geval dat de door deze activiteit gegenereerde inkomsten niet de kosten van SIBELGA dekken voor diezelfde activiteit, gesubsidieerd via het ODV-tarief. Aangezien het een ODV betreft, zouden de KEFE-tarieven kunnen worden onderworpen aan specifieke richtlijnen van de Regering.

BRUGEL heeft er daarom voor gekozen om de kosten van deze activiteit niet solidair te spreiden, omdat er geen rechtsgrondslag voor is. Dit standpunt heeft geleid tot een aanzienlijke stijging van de tarieven voor 2020 ten opzichte van de historische tarieven voor deze dienst.

In de loop van 2021 zijn geen specifieke bepalingen of richtsnoeren in de Elektriciteitsverordening opgenomen. BRUGEL heeft dus aan SIBELGA voorgesteld om voor 2022 dezelfde tarieven toe te passen als in 2019. Deze aanpak is in overeenstemming met de aanpak van SIBELGA zoals uiteengezet in het programma van de openbare dienststopdrachten 2022.

³² <https://brugel.brussels/publication/document/adviezen/2021/nl/ADVIES-337-OSP-Sibelga-2022.pdf>

BRUGEL raadt aan dat SIBELGA de verschillende tarieven voor deze activiteiten (dekkingsgraad enz.) in de toekomst zou voorstellen in het programma van openbare dienstopdrachten. Het zal dan aan de Regering zijn om deze tarieven na het advies van BRUGEL te valideren."

BRUGEL neemt kennis van het verzoek van SIBELGA, maar het is niet aan BRUGEL om deze verschillende tarieven goed te keuren.

BRUGEL vraagt aan SIBELGA om deze tarieven op te nemen in het programma 2025 met betrekking tot de openbare dienstverplichtingen. Het dekkingspercentage voor deze tarieven moet worden gevalideerd door de Regering

4.9.3.11 Gas

4.9.3.12 Dekkingspercentage

Zoals bepaald in de tariefmethodologie deel 1, punten 6.2 en 6.3.3, bedraagt het dekkingspercentage voor niet-periodieke gastarieven 100% voor alle niet-periodieke tarieven vanaf 2025.

4.9.4 Evolutie van de niet-periodieke tarieven

4.9.4.1 Geschrapte tarieven

In de vragen die naar SIBELGA werden gestuurd, stelde de regulator de relevantie in vraag van het behouden van een tarief voor "unlock request". SIBELGA heeft bijkomende informatie verstrekt over deze vragen, die voldoende onderbouwd is. SIBELGA geeft duidelijk de situaties aan waarin dit tarief wordt aangerekend. BRUGEL vraagt dat deze preciseringen worden opgenomen in het aangepaste tariefvoorstel of in de toepassingsvoorwaarden van dit tarief.

4.9.4.2 Samengevoegde tarieven

BRUGEL heeft geen specifieke opmerkingen over dit onderdeel.

4.9.4.3 Toegevoegde tarieven

BRUGEL merkt op dat SIBELGA geen specifiek tarief heeft voorgesteld voor de feed-in van overtollige elektriciteit van een beschermde klant. Toen SIBELGA hiernaar werd gevraagd, stelde zij in haar antwoord het tarief in vraag dat SIBELGA tot op heden voor deze gevallen heeft toegepast. BRUGEL merkt niettemin op dat er momenteel een wetgevingslacune bestaat op federaal en gewestelijk niveau over deze kwestie en vraagt, in afwachting van wijzigingen in deze richting, aan de netbeheerder om een feed-in-tarief voor te stellen, hetzij op basis van een tarief vastgesteld door de CREG, hetzij op basis van een methodologie overeengekomen met BRUGEL.

4.9.4.4 Tarieven via prijsopgave

BRUGEL heeft geen commentaar op dit punt.

BRUGEL zal SIBELGA tijdens de verschillende controles ex post echter vragen om de details van de verschillende gemaakte prijsopgaven te bezorgen (soort werkzaamheden, bedrag van de prijsopgave, geval van vergelijkbare werkzaamheden, enz.).

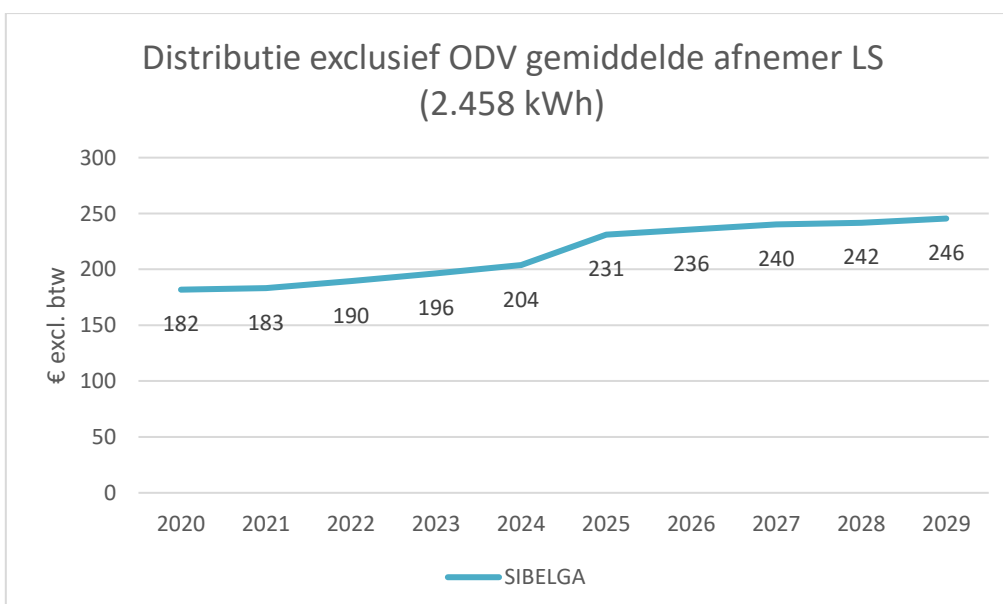
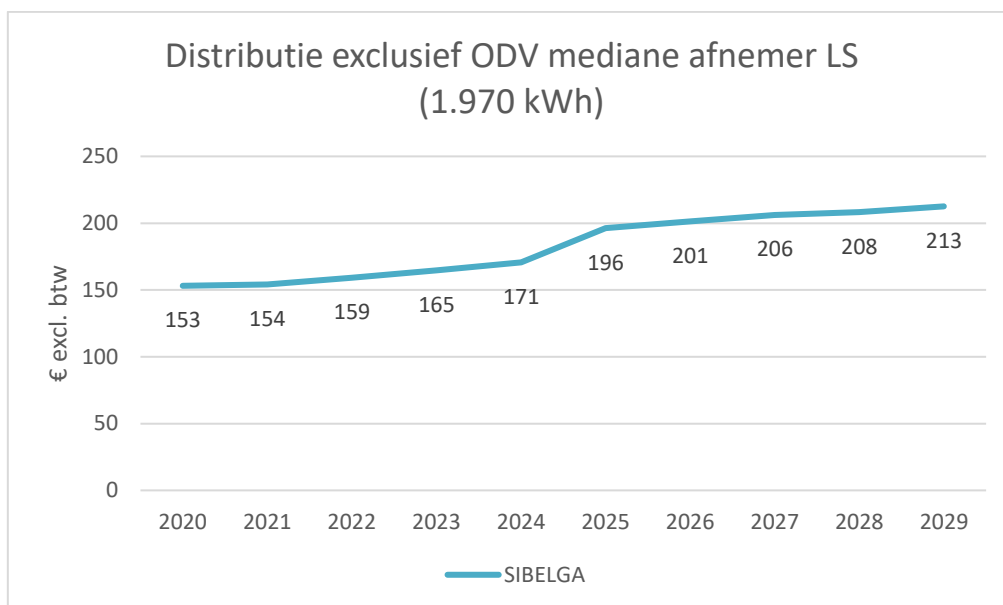
4.9.4.5 Varia

BRUGEL vraagt dat het woord "elektrische" uit tarief EBT9Ibis wordt geschrapt.

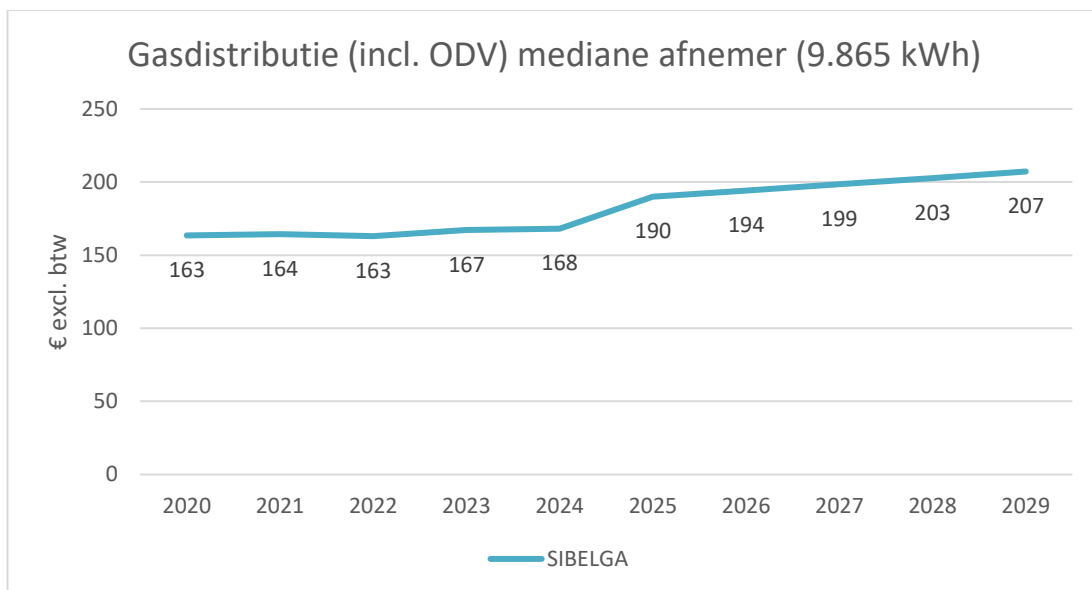
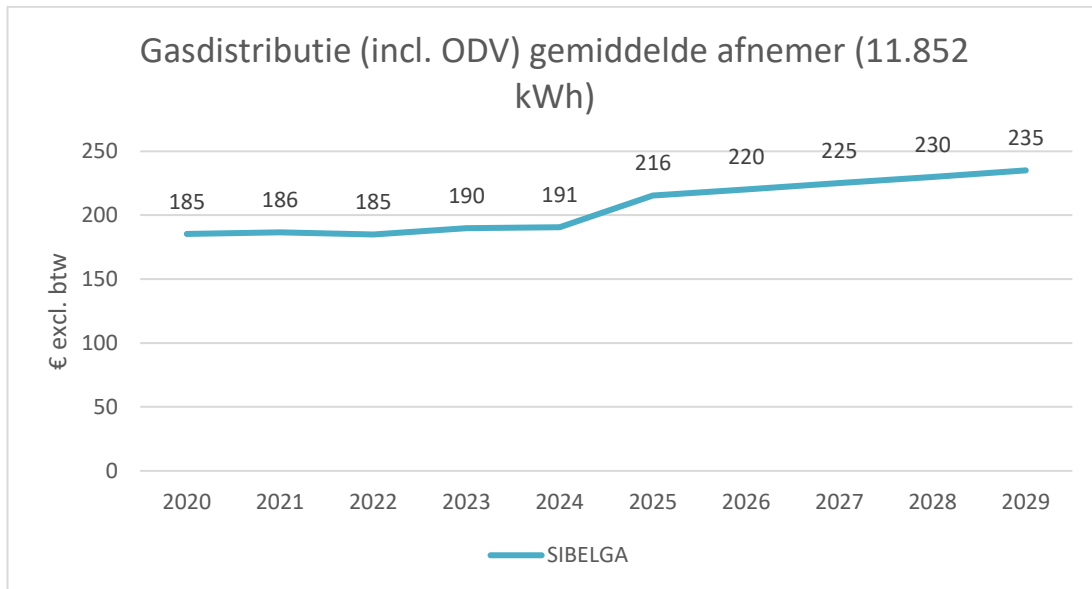
4.10 Tariefwijzigingen ten opzichte van de reguleringsperiode 2025-2029

In de context van dit weigeringsvoorstel is dit deel niet het onderwerp van een bijzondere uiteenzetting. De tarieven voor 2026 tot 2029 worden alleen ter indicatie gegeven, aangezien ze zullen worden aangepast (naar boven of naar beneden) in overeenstemming met de tariefmethodologie.

Figuur: evolutie van de facturen voor verschillende LS-profielen (distributiedeelte)

Figuur: evolutie van de facturen voor distributie voor verschillende profielen voor gas (distributiedeelte)

5 Conclusie

Gelet op het voorgaande heeft BRUGEL beslist om het tariefvoorstel dat SIBELGA op 27 mei 2024 heeft ingediend, te weigeren. Om een goedkeuringsbeslissing van BRUGEL te verkrijgen, moet SIBELGA ten minste haar tariefvoorstel aanpassen, rekening houdend met de elementen die in deze beslissing zijn opgenomen.

Rekening houdend met de procedure die in de beslissing betreffende de tariefmethodologie is voorgeschreven, kan de netbeheerder zijn bezwaren ter zake aan BRUGEL meedelen binnen een termijn van 10 kalenderdagen na de ontvangst van dit ontwerpbeslissing.

In overeenstemming met punt 17.1 van de tariefmethodologie 2025-2029 moet de netbeheerder dient binnen 30 kalenderdagen na ontvangst van de ontwerpbeslissing tot weigering van het initiële tariefvoorstel³³ zijn aangepaste tariefvoorstel met bijgevoegd budget indienen.

De aanpassingen die aan het initiële tariefvoorstel zijn aangebracht, moeten met name de punten omvatten waarop de weigering in dit document betrekking had.

6 Beroep

Deze beslissing kan het voorwerp uitmaken van een klacht tot heroverweging bij BRUGEL binnen een termijn van twee maanden na publicatie ervan in overeenstemming met artikel 30decies van de Elektriciteitsordonnantie. Deze klacht heeft geen opschortende werking. In overeenstemming met artikel 30undecies van de Elektriciteitsordonnantie kan er ook beroep tegen worden aangetekend bij het Marktenhof van Brussel binnen dertig dagen na publicatie ervan. In het geval van een klacht tot heroverweging in overeenstemming met artikel 30decies wordt deze termijn van dertig dagen opgeschort tot de mededeling van de beslissing over de klacht door BRUGEL, of bij ontstentenis van een beslissing door BRUGEL, tot het verstrijken van de in artikel 30decies, § 2, bedoelde termijn.

7 Algemeen voorbehoud

BRUGEL wenst erop te wijzen dat het tariefvoorstel gebaseerd is op een budgettaire projectie voor de tariefperiode 2025 tot 2029. De werkelijke geraamde kosten en hoeveelheden zullen onvermijdelijk afwijken van het budget. BRUGEL behoudt zich het recht voor nog verantwoordingselementen met betrekking tot het redelijke karakter van bepaalde elementen van de totale inkomsten in de loop van de volgende jaren te vragen en te onderzoeken.

In het kader van een ex-postcontrole kan het loutere feit dat het in het tariefvoorstel 2025-2029 geraamde bedrag van de totale inkomsten wordt nageleefd, geen rechtvaardiging vormen voor de redelijkheid van de elementen die de totale inkomsten vormen.

³³ Op verzoek van SIBELGA stemt BRUGEL ermee in dat deze termijn kan worden verlengd tot 23.10.2024.

8 Bijlagen

8.1 Overzichtstabel

Gas

Totale inkomsten (excl. ODV)	2025	2026	2027	2028	2029
BK	85.730.424	85.972.220	86.128.991	86.277.169	86.429.284
NBK (incl. ODV)	21.882.320	22.393.689	22.807.985	22.939.362	23.325.290
VKG - Vergoeding saldi	18.461.422	19.098.669	19.675.239	20.050.200	20.823.374
RS	-11.834.625	-11.288.720	-10.411.463	-9.142.628	-8.498.357
Q	0	niet bepaald	niet bepaald	niet bepaald	niet bepaald
ODV (- NBK)	636.625	648.084	659.750	671.625	683.714
Totaal	114.239.541	116.175.857	118.200.753	120.124.103	122.079.590
zonder ODV	113.602.916	115.527.773	117.541.003	119.452.478	121.395.876

BK	2025	2026	2027	2028	2029
BKBAU	85.370.177	85.631.758	85.748.755	85.774.111	85.942.445
BKOPEX BAU2025	26.710.548	27.058.749	27.411.489	27.768.828	28.130.825
BKBAU IT-kosten	24.153.827	24.468.698	24.787.675	25.110.809	25.438.156
BKCAPEX BAU (inclusief buitenkans-effect)	26.991.083	26.646.296	26.052.052	25.639.062	25.068.937
Niet-geactiveerde toeslagen	7.514.719	7.458.015	7.497.539	7.255.412	7.304.527
Aanvullende BK	360.247	340.462	380.236	503.057	486.839
Smartmeter	0	0	0	0	0
Netten	0	0	0	0	0
Wagenpark	86.863	43.511	116.151	219.808	172.163
Overgang	156.384	177.845	189.470	207.291	237.350
R&D	117.000	119.106	74.615	75.958	77.326
Totaal	85.730.424	85.972.220	86.128.991	86.277.169	86.429.284

NBK (exclusief VKG en ODV)	2025	2026	2027	2028	2029
Kosten van netverliezen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Facturering voor niet-gemeten energie	-425.488	-392.784	-364.589	-371.151	-377.832
Niet-gekapitaliseerde pensioenlasten	1.241.000	1.131.062	1.030.862	939.540	856.307
Belastingen (Ven.B.)	6.707.525	7.142.256	7.353.547	7.494.384	7.663.936
Andere belastingen	61.112	62.212	63.332	64.472	65.632
Wegenisretributie	13.322.414	13.504.542	13.688.912	13.875.468	14.065.003
Jubilarispremies	339.131	298.317	376.172	265.025	368.529
Bodemsaneringskosten	0	0	0	0	0
Totaal	21.245.694	21.745.605	22.148.236	22.267.738	22.641.575

Elektriciteit

Totale inkomsten (behalve ODV, vervoer)	2025	2026	2027	2028	2029
BK	148.954.166	152.890.908	157.559.184	162.090.163	165.704.272
NBK (incl. ODV)	97.328.183	94.991.245	96.037.869	97.248.701	98.699.856
VKG - Vergoeding saldi	41.022.586	41.927.875	42.517.718	43.076.722	43.888.861
RS	-12.987.246	-6.203.288	-4.293.137	-6.019.179	-6.117.059
Q	0	niet bepaald	niet bepaald	niet bepaald	niet bepaald
ODV (- NBK)	41.761.252	42.512.955	43.278.188	44.057.195	44.850.225
Totaal	274.317.689	283.606.740	291.821.634	296.396.407	302.175.929
zonder ODV	232.556.437	241.093.786	248.543.446	252.339.212	257.325.704

BK	2025	2026	2027	2028	2029
BKBAU	141.866.952	143.635.509	145.426.767	147.241.019	148.669.566
BKOPLEX BAU2025	41.819.682	42.356.495	42.900.199	43.450.882	44.008.633
BKBAU IT-kosten	54.126.749	54.821.540	55.525.249	56.237.992	56.959.884
BKCAPEX BAU	45.920.521	46.457.474	47.001.319	47.552.145	47.701.049
Aanvullende BK	7.087.214	9.255.399	12.132.417	14.849.144	17.034.706
Smartmeter + afschrijving smart	3.533.369	4.151.680	5.371.090	6.286.064	6.886.909
Netten	887.354	2.157.252	3.498.267	4.821.831	6.281.936
Wagenpark	161.317	80.807	215.708	408.216	319.732
Overgang	1.545.173	1.735.681	1.938.484	2.151.459	2.450.683
R&D	960.000	1.129.980	1.108.867	1.181.575	1.095.447
Totaal	148.954.166	152.890.908	157.559.184	162.090.163	165.704.272

NBK (exclusief VKG en ODV)	2025	2026	2027	2028	2029
Kosten van netverliezen	15.219.705	11.314.534	10.973.365	11.313.268	11.477.543
Facturering voor niet-gemeten energie	-947.086	-915.993	-856.666	-872.086	-887.784
Niet-gekapitaliseerde pensioenlasten	2.304.714	2.100.543	1.914.459	1.744.859	1.590.285
Belastingen (Ven.B.)	11.895.680	12.133.570	11.640.169	11.118.487	10.558.999

Andere belastingen	113.494	115.536	117.616	119.733	121.888
Wegenisretributie	26.347.419	27.295.565	28.268.969	29.271.900	30.301.145
Doorvoerkosten	3.189	3.177	3.166	3.154	3.143
Jubilarispremies	629.816	431.359	698.605	492.190	684.412
Bodemsaneringskosten	0	0	0	0	0
Totaal	55.566.931	52.478.291	52.759.682	53.191.505	53.849.631

8.1 Auditverslag over de uitrol van de slimme meters

VERTROUWELIJK

8.2 Auditverslag over de aanvraag voor een IT-budget van SIBELGA

VERTROUWELIJK

* *

*